ORAS

Giedra, vėsiau, temperatūra 75 laipsniai. Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:30.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Liepos-July 1 d., 1954 m. | Price 5c | 154

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

GVATEMALOJE TAIKA; DERYBOS SALVADORE

Nauja pamaina Gvatemalos kalėjimuos

Antikomunistų terorizavimas pasibaigė, atėjo eilė buvusios Arbenzo valdžios šalininkams

GVATEMALOS MIESTAS. — Naujoji pulk. Monozno sudarytoji valdžios junta pasirodė perdėm antikomunistiška, linkusi susitarti su sukilėlių vadovybe dėl bendro valdymo artimiausioj ateity.

Jau pirmąją valdymo dieną Monzono valdžia paleido iš kalėjimo 6,000 antikomunistų. Jų 1,500 buvo sukišti vien tik į sostinės kalėjimus. Šimtai antikomunistų buvo sušaudyta ir nukankinta prezidento Arbenzo policijos, kurios priešaky stovėjo Cruz ir Rosenberg. Jųdviejų likimas nežinomas. Jei nebus suspėję pabėgti, jiedu turėtų būti jau kalėjime.

Paleisti politiniai kaliniai pasakoja iškentėtas tortūras ir rodo tortūrų ženklus, paliktus kūne. "Pažangioji" Gvatemalos vyriausybė tikrai buvo pasirinkusi Sovietų Sąjungą savo mokytoja, ypač, kiek tai liečia kankinimų kambarių įrengimus.

Laikai staiga pasikeitė

Nuo trečiadienio Gvatemaloj prasidėjo naujas laikotarpis. Vakar dienos galiūnai bėga į užsienį, slapstosi diplomatinėse atstovybėse, arba visu balsu šaukia, kad jie seni Arbenzo valdžios priešai ir naujosios juntos draugai. Juntos valdžia, kiek tik jos rankos siekia, didelių ceremonijų su vakarykščios valdžios ir sistemos žmonėmis nedaro. Ištuštinus kalėjimus nuo antikomunistinių kalinių, grūdžiami už grotų komunistai ir jų sėbrai.

Tokioj persivertimo valandoj nukenčia nevienas ir nieko dėtas. Dėlto visa eilė užsienio diplomatinių atstovų, jų tarpe JV ambasadorius, Vatikano nuncijus ir kiti, ieško būdų priturėti naujųjų valdovų kerštą ir sulaikyti užsiliepsnojusią neapykantą buvusios valdžios ramsčiams ir jos šalininkams, kad jų kaltes ir bausmes nustatytų teismo organai.

Statybos komisaras nuslėpė policijos areštavimų žinias

Padėjo firmoms uždirbti iš namų pirkėjų milijonus

WASHINGTONAS, D. C. — Senatoriams, tyrinėjantiems piniginius skandalus federalinėje gyvenamųjų namų statybos administracijoje (FHA), buvo pristatyta žinių, kad buvęs statybos vicekomisaras Clyde Powell yra žmogus su tamsia praeitim.

FBI bylose užregistruota, kad Clyde Powell buvo 8 kartus policijos areštuotas ir baustas už išeikvojimus ir kitus nusikaltimus. Bet Powell šią savo praeitį nuneigė ir pasistengė, kad iš FHA bylų dingtų FBI žinios apie jo praeitį. Senatoriai, tyrinėję padarytus milijoninius išeikvojimus ir kontraktorių — namų statytojų — apgavystes, sako, kad šios nepalankios žinios apie Powell galėjo dingti iš FHA archyvų kam nors padedant iš FHA įstaigos. Clyde Powell yra vienas iš keliolikos atleistų FHA aukštųjų pareigūnų, kurie padėjo statybos firmoms uždirbti milijonus, išnaudojant minėtą vyriausybės įstaigą ir privaičus gyvenamųjų namų pirkėjus.

Pabrangs plienas – pakėlė atlyginimą

Unija susitarė su kompanijom

PITTSBURGH, Pa. — CIO plieno unija susitarė su kompanijomis dėl naujos atlyginimo sutarties.

Pagal šią sutartį darbininkams atlyginimas pakeliamas 5 centais per valandą, padidinamos senatvės pensijos ir pagerinama draudimo programa. Sutartis pasirašyta dviem metams. Dabar plieno pramonės darbininkams bus mokama 2.19 — 2.29 dol. per valandą.

Kaip ir paprastai, šis atlyginimo priedas nebus mokamas iš kompanijų milijoninio pelno, bet iš plieno vartotojų kišenės. Plieno kompanijos jau dabar ruošiasi pakelti plieno gaminių kainas, kad galėtų padengti padidėjusias darbo išlaidas ir kad šis tas iš to dar liktų. Numatoma pakelti iki $4.50 už toną plieno.

Kolumnisto Pegler šmeižtas įvertintas 175,000 dolerių

Didžiausia bauda, kokia tik priteista laikraštininkui

NEW YORKAS. — Federalinis teismas nubaudė Hearsto spaudos komentatorių Westbrook Pegler sumokėti rašytojui Quentin Reynolds $175,000.

Q. Reynold reikalavo iš Peglerio pusę milijono. Reynolds pasijuto įžeistas, kai Pegler 1949 metais jį išvadino "geltonu", "dezertyravusiu karo korespondentu", "prokomunistu" ir pan.

Rašytojas Reynolds tuos kaltinimus nuneigė, o Pegler negalėjo įrodyti. Rašytojas aiškino, kad dėl šių šmeižtų jis turėjo didelių nuostolių, kaip žurnalų bendradarbis ir knygų rašytojas.

Pagal Peglerio sutartį su Hearsto korporacijomis, baudas už jo šmeižtus turi sumokėti korporacijos.

Mokesčių komisaras nuslėpė pajamas

Gresia kalėjimas iki 25 metų

NEW YORKAS. — Federalinis teismas baigė svarstyti mokesčių bylą prieš buvusį vyriausią federalinių mokesčių komisarą Joseph Nunan ir pripažino jį nusikaltus penkiais atvejais.

1946—1950 metų laikotarpy J. Nunan turėjo $543,396 pajamų, bet deklaravo $416,144.

Už šį laikotarpį Nunan sumokėjo federalinių mokesčių $200,437. Teismas nustatė, kad reikėjo sumokėti $291,523. Tas reiškia, kad jis nusuko $91,086.

Joseph Nunan buvo vyriausiu mokesčių komisaru 1944—1947 metų laikotarpy. Be minėtos kalėjimo bausmės, kuri bus paskelbta kiek vėliau, jam dar gresia ir piniginė bauda $50,000 sumai.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Prezidentas Eisenhoweris po penkių dienų pasitarimų išlydi W. Churchillį iš Baltųjų rūmų. Prieš išvykstant į Angliją, ministeris pirmininkas užsuko į Kanadą.

PREZIDENTAS NESIRAŠYS SUTARČIŲ, KURIOS PRIPAŽINTŲ UŽGROBIMUS

Atsisako dalyvauti "vergų" pirklyboje

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris trumpai ir aiškiai įspėjo tiek priešus, tiek ir sąjungininkus, kad Jungtinės Valstybės nemano prisidėti prie kokių nors derybų, kurios vestų į užgrobimų ir pavergimų pripažinimą.

Šį paaiškinimą preizdentas davė per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais, pradėjus jam kalbėti apie viltis sugyventi ir su komunistais.

Vakarykščiame jo ir Churchillio pareiškime buvo taipgi priminta, kad su komunistais galima pradėti kalbą apie taiką ir sugyvenimą tik įsitikinus iš jų darbų apie jų taikius norus.

Papildantis trečiadienio paaiškinimas reiškia, kad Jungtinės Valstybės nesirašys jokių Azijos "Locarno" sutarčių, kuriomis reikėtų pripažinti naujuosius komunistų užgrobimus, reiškiančius naujus tautų pavergimus.

Reikalai Rytuose atrodą geriau

Priminus pasibaigusius pasitarimus su Anglijos vyriausybės vadais, JAV prezidentas atsakė, kad po šių pasitarimų reikalai Rytuose atrodą pagerėję. Per pasitarimus buvę susitarta dėl vieningesnio Anglijos — Amerikos kelio į pasaulinės politikos problemas.

Negynė Achesono politikos

Prez. Eisenhoweris atsisakė nuneigti viceprezidento Nixono pareiškimą, kad už Kinijos praradimą yra atsakinga Achesono trumparegė Azijos politika.

Nixono kalba nebuvusi iš anksto tikrinta, bet viceprezidento pareiškimas tenka suprasti, kaip vyriausybės nuomonę, pasakė Eisenhoweris.

Kautynės su silpnapročiu

INDIANAPOLIS, Ind. — Psichiškai nesveikas Howard Ellis, 64 metų, peršovė savo žmoną ir vėliau įsivėlė į kautynes su policija. Jis sužeidė 5 policininkus, bet vėliau žuvo nuo jų kulkų.

SOVIETAI JAU TURĮ ATOMINĘ JĖGAINĘ

LONDONAS. — Iš Maskvos radijo nugirsta, kad sovietai paleidę į apyvartą pirmąją elektros jėgainę, varomą atomine energija. Jėgainės galingumas esąs 5,000 kilovatų.

Kartu jie planuoją ir didesnių atominių jėgainių, iki 100,000 kv. galingumo.

Vėliausios Žinios

— Į Jungtines Valstybes, pakeliui į Prancūziją, atskrido pirmas Amerikos transportinis lėktuvas su 47 prancūzų kareiviais, sužeistais Indokinijos kare. Šiuo keliu bus atgabenta į Prancūziją ir daugiau sužeistųjų, Indijai neleidžiant perskristi jos teritoriją.

— Prez. Eisenhoweris pareiškė savo pasitenkinimą, kad Gvatemaloj buvo padarytas galas komunistų teroro režimui.

— W. Churchill savo kalboje Kanadoj pasakė, kd jis nesuprantąs, kodėl Vakarams nereikėtų ieškoti sugyvenimo su komunistų bloku.

— Buvęs Gvatemalos prezidentas Arbenz nespėjęs pabėgti, kaip kad planavo, į Salvadorą. Jis prisiglaudęs Meksikos ambasadoj. Ten tarp kitų komunistų yra pasislėpęs ir politinės policijos viršininkas Haim Rosenberg.

— Pulk. Diaz, buvęs prie prezidento Arbez armijos vadas ir sudaręs pirmąją juntą po Arbenzo pasitraukimo, areštuotas naujosios Monzono valdžios.

— Vakarų atominiai ekspertai mano, kad sovietų pranešimas apie pirmąją atominę jėgainę yra jų propagandinis pasigyrimas.

— Atstovų rūmai patvirtino užsienio sąjungininkų paramos biudžetą $3.5 bil. sumai. Kartu nutarta, kad lėšos negali būti teikiamos nei vienai valstybei, kuri prisidėtų prie sutarčių, garantuojančių komunistams jų užgrobtas teritorijas.

PLAUSTININKUI SEKASI

CALLAO, Peru. — William Willis, išplaukęs panašiai kaip "Kon-Tiki" keliautojai, tik vienui vienas rąstų plaustu į Ramųjį vandenyną, pranešė per radiją, kad jam gerai sekasi.

W. Willis išplaukė vėjo ir srovių nešamas prieš savaitę. Jis yra pasiryžęs šitaip pasiekti Samoa salą už 11,000 jūrmylių.

Seimas patvirtino Viniko ir Gugio pranešimus

WILKES-BARRE, Pa.— Antradienio popietiniame posėdy SLA seimas baigė klausyti sekretoriaus Dr. Viniko metinį pranešimą ir jį vienbalsiai užgyrė.

Trečiadienį seimui pranešimą padarė iždininkas Gugis. Jo pranešimas taip pat buvo vienbalsiai priimtas. Tame pačiame posėdy pranešimus padarė iždo globėjai ir sveikatos kvotėjas Dr. Biežis. Seimas jų pranešimams pareiškė vienbalsį pritarimą.

Revizijos komisijos pirmininkas adv. Laukaitis neatvyko ir pavedė padaryti pranešimą revizijos komisijos vardu E. Mikužiūtei. Šis jų pranešimas nebuvo išspausdintas seimo pranešimų knygoj, išskyrus trečiojo komisijos nario Arlausko pranešimą. Daugumos pranešimas, pasirašytas Laukaičio ir Mikužiūtės, sukėlė gyvas diskusijas. Seimas nubalsavo, kad komisija gali atitraukti savo pranešimą ir jį papildyti.

Trečiadienio popietiniame posėdy pranešimą padarė apšvietos komisijos pirmininkas Dr. P. Grigaitis ir papildymus — komisijos narys Trečiokas. Po trumpų diskusijų pranešimas buvo priimtas. Taip pat patvirtinti skundų ir pašalpų komisijų pranešimai.

Kanadai rūpi JAV – Anglijos santykiai

Churchillis nupasakojo konfeerncijos nuotaikas

OTTAWA, Kanada. — Anglijos ministeris pirmininkas W. Churchill, atvykęs į Kanadą, smulkiai ir atvirai nupasakojo Kanados vyriausybės vadams tikruosius Anglijos — Amerikos santykius ir nuomonių skirtumus užsienio politikoj.

Churchillio žodžiais, Kanada yra tiltas tarp Jungtinių Valstybių ir Anglijos. Šių dviejų didžiųjų valstybių santykiai turi Kanadai gyvybinės reikšmės.

Churchillis buvo priimtas patrankoms gaudžiant. Jis pervažiavo per miestą kartu su premieru St. Laurent. Trečiadienį vakarą jis grįžo į New Yorką ir iš čia išvyko namo, kur jo laukia paralmentas ir visa tauta aiškesnio pranešimo apie sutarimus ir nesutarimus su Jungtinėmis Valstybėmis.

NAUJOJI JUNTA IR SUKILĖLIAI TARIASI DĖL BENDROS VALDŽIOS

Tarpininkauja JAV ir Pan-Amerikos komisija

SAN SALVADORAS, El. Salvadoras. — Antradienio vakarą į San Salvadorą atvyko naujasis Gvatemalos laikinosios valdžios prezidentas pulk. Monzon susitikti su sukilėlių armijos vadu plk. Carlos Armas tartis, El Salvadoro prezidentui Oscar Osorio tarpininkaujant, dėl bendros vyriausybės sudarymo.

Tą patį vakarą, birželio 29 d. 9 val. sukilėlių armijos vadovybė pranešė, kad ji priima pulk. Monzono valdžios prašymą sustabdyti kautynių veiksmus. Tuo būdu Gvatemalos antikomunistų sukilimas, prasidėjęs prieš 12 dienų prieš prezidento Arbenzo valdžią, pasibaigė visišku sukilėlių laimėjimu.

Paleido parlamentą

Pulk. Monzono valdžia paleido dabartinį Gvatemalos seimą, kadangi jis visiškai neatstovaująs tautos valios. Sudarius laikiną vyriausybę kartu su sukilėlių vadais, numatyti nauji rinkimai ir pastovesnės vyriausybės sudarymas.

Naujoji Gvatemalos valdžia be to panaikino karo stovį, atšaukė spaudos cenzūrą ir kitus suvaržymus, įvestus prez. Arbenzo valdžios.

Pan-Amerikos reikalas

Pakeliui į Salvadorą yra penkių narių Pan-Amerikos Organizacijos taikose komisija, kuriai pavesta perimti iš Salvadoro prezidento Osorio tarpininkavimą ir siekti normalios padėties atkūrimo Gvatemaloj.

Minėta Pan-Amerikos taikos komisijos delegacija išvažiavo paraginta Valstybės departamento, kuriam JAV ambasadorius Gvatemaloj Peurifoy perdavė naujosios Gvatemalos valdžios prašymą paveikti savo įtaka, kad sukilėliai baigtų kovoję ir sutiktų derėtis. Tarpininkauti sutikta po to, kai įsitikinta, jog naujoji kariškių valdžios junta yra iš tikrųjų antikomunistiška, o ne Arbenzo valdžios pakaitalas, koks buvo pulk. Diaz, vienos dienos (antradienio) valdžios galva.

Derybos tarp Monzono ir Armas

Trečiadienį į Salvadorą atvyko ir sukilėlių vadas pulk. Armas. Principiniuose klausimuose sukilėlių ir juntos vadai pasirodė esą vieningos nuomonės ir pradėjo tartis dėl bendros valdžios sudarymo. Tuose pasitarimuose paaiškės, kokią vietą šioj valdžioj užims pulk. Armas. Trečiadienio naktį arba ketvirtadienį bus jis laukiamas Gvatemalos sostinėj, iš kur pabėgo, Arbenzo persekiojamas, prieš 3 metus į Hondurą.

Petrovas grąžinęs valdžios pinigus, lėktuvo biletą

Pabėgęs šnipas nuneigė buvusių ponų teigimus

MELBOURNE, Australija. — Trečiadienį speciali parlamento paskirta komisija pradėjo kvosti pabėgusį SSSR ambasados sekretorių Vladimir Petrov apie Kremliaus špionažo organiazciją ir metodus Australijoj.

Vl. Petrov tik dėl diplomatinio paso buvo paskirtas trečiuoju sekretorium. O tikrovėj jis, kaip MVD pulkininkas, vadovavo sovietų špionažui Australijoj.

Sovietų ambasadorius, kaip paprastai, apkaltino pabėgusį pareigūną pinigų pasisavinimu ir pareikalavo jį išduoti kaip kriminalinį nusikaltėlį. Australijos vyriausybė atsisakė jį išduoti, ir dėl to sovietai nutraukė diplomatinius santykius.

Petrov liudijo trečiadienį, kad jis prieš pabėgant grąžino valdinius pinigus ir turėtą valdinį lėktuvo biletą, pridėdamas laišką, kuriame jis rašė, kad einąs pasikarti ar nusišauti.

Po jo bus apklausinėta ir jo žmona, kurią australai išvadavo iš lėktuvo, gabenančio ją iš Australijos į Sovietų Sąjungą. Jo žmona taipgi buvo MVD pareigūnė, kapitono laipsny, ir dirbo ambasadoj špionažo skyriuj kodų šifrotoja.

Išsiuntė karius karvių ganyti

Italijoj streikuoja 100,000

FERRARA, Italija. — Vyriausybė pasiuntė į šios provincijos ūkius 2,000 kareivių šerti, melžti ir prižiūrėti be globos paliktas karvių ir kitų naminių gyvulių bandas.

Sustreikavus žemės ūkio darbininkams, ūkių savininkai patys nebegali apsidirbti su išbadėjusių galvijų bandomis. Streikuoja 100,000 darbininkų, priklausančių 4,000 ūkių. Darbininkai reikalauja pridėti atlyginimo $2.75 per mėnesį. Ligi šiol jiems mokėdavo $30,00 per mėnesį.

ANGLAI PASIGAILĖJO "MAKARTIZMO" AUKĄ

LONDONAS.— Anglų vyriausybė sulaikė ankstyvesnį įsakymą deportuoti į Jungtines Valstybes Bostono gydytoją Dr. Joseph Cort. JAV reikalauja jį išduoti, kaip dezertyrą. Bet Cort aiškinasi anglams, kad jis Amerikoj nukentėtų nuo "makartistų".

Anglai atidėjo trėmimo įsakymą 30 dienų, kad jis turėtų laiko apeliuoti į teismą.

— Rio Grande upė apsėmė dar didesnius plotus, ypač Meksikos pusėj. Žuvo 20 žmonių.

ŽMONĖS TAUPO

WASHINGTONAS, D. C. — Per pirmuosius šių metų tris mėnesius amerikiečiai padėjo į bankus $3.3 bil., kas reiškia rekordinę sumą taupyme.

KRAUJAS GALILĖJOJ

JERUZALĖ, Izraelis. — Plaukiant Izraelio pasienio sargybinių laivui Galilėjos ežeru, iš kaimyninių Sirijos pakraščių buvo paleista kulkosvaidžių ugnis. Vienas Izraelio policininkas buvo nušautas, kiti penki sužeisti.

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER

NEW YORKAS - BROOKLYNAS, N. Y.

Siuvėjų kovos keliai. — Lietuvių siuvėjų bendri reikalai. — Rinkiminės kovos. — Gyvenimo vėjų blaškomieji. — Bereikalingos pastangos iš šalies. — Pereitų rinkimų vaisiai.

New Yorko-Brooklyno siuvėjai Lietuvoje dar buvo žinomi tais laikais, kai ten maskolių žandarai siautėjo. Tada daug kas išvykusių iš Lietuvos ir New Yorke darbą suradę pas siuvėjus saviems rašė laiškus iš siuvėjų gyvenimo. Tuo būdu Lietuvoje siuvėjų vardas garsėjo ir Brooklynas atrodė lyg jų sostine.

Amerikos darbo žmonių savo luomo reikalus ginti susibūrimo pradžią tenka ieškoti pereito šimtmečio pradžioje. Rodos, 1869 m. darbininkų unijose jau buvo susibūrusių iki 700 tūkstančių.

Siuvimo amato darbo žmonės savon bendron unijon susimetė šio šimtmečio pradžioje. Tada tas sambūris buvo vadinamas Garment Workers. Unijos darbo pradžia buvo sunki. Teko dirbti pusiau slaptose sąlygose. Visa gyvenimo aplinka joms buvo nepalanki, rūsti, o darbo sąlygos sunkios, įstatymų nenormuojamos.

* * *

Siuvybos darbininkija pradėjo unijas steigti tautiniais pagrindais. Greta lietuvių siuvėjų unijos New Yorke-Brooklyne veikė ir kitų tautų vietos unijos. Betgi jos visos siekė visiems siuvėjams bendrų tikslų — geriau apmokamo darbo ir kitų geresnių darbo sąlygų. Kartu dėl tų pagrindinių reikalavimų buvo kovojama ir už darbininkų unijų laisvą veikimą ir jų atstovavimą ten kur reikia.

Tie bendri tikslai skatino vietos unijas, nors ir tautiniais pagrindais sukurtas, laikytis joms visoms vieno bendro centro. Aišku, greta tautiniais pagrindais susikūrusių siuvėjų unijų veikė ir bendros, kurioms priklausė visų tautybių siuvėjai.

Tai yra tokios unijos, kurių nariai galėjo susikalbėti visiems bendra anglų kalba. Naujakuriai ne visi greitai jos pramoko, todėl buvo reikalas unijos kurti tautomis.

* * *

Iki JAV darbininkija nebuvo savo organizuotumu pajėgi visur darbo valandos buvo ilgos, o atlyginimai maži. Dar 1890 m. visur veikė 60 valandų darbo savaitė. Po kelerių didesnių ir sekmingesnių streikų darbo savaitė sumažėjo iki 51 valandos. O štai jau dabar visur ji susideda iš 40 valandų. O kai kuriose darbo srityse per savaitę jau dirbama tik 35 valandas ir tai ne dėl darbo nebuvimo, bet dėl sunkesnių darbo sąlygų. Ir kas čia įdomu, kad tuo pačiu laiku JAV gamybinis pajėgumas nesmuko, bet jis tolydžio stiprėjo, o darbo našumas augo. Tai darbininkija savo organizuotumu teigiamai veikė visą JAV ūkio gyvenimą.

Pirmosios bendrosios siuvėjų unijos pradžia buvo sunki. Neturėta patyrusių darbininkų organizacijos darbui. Kartais tekdavo svetimais vaduotis, kuriems darbininkijos reikalai taip pat buvo svetimi. Jų tarpe pasitaikindavo darbdaviams pataikūnų. Ypač tuos visus unijos trūkumus paryškino siuvėjų 1913 m. kilęs visuotinas streikas. Unijos vadovybė streiko metu neparodė ryžtingumo ir nuoširdaus siuvėjų reikalų supratimo. Kai 1914 m. susirinko Garment Workers konventas, tai jis skilo. Ryžtingieji, giliau ir prasmingiau darbininkų reikalus suprantantieji senąją savo uniją apleido ir įkūrė naują — Amalgamated Clothing Workers. Ji sparčiai pradėjo augti, stiprėti nuosaikiau darbininkijos reikalus gindama. 1952 m. jis turėjo 385,000 narių. New Yorko-Brooklyno lietuviai su vietos savo unija taip pat nepasiliko senoje unijoje, bet pasekė naujai įsikūrusius.

* * *

Lietuviai, susimetusieji į savą vietos uniją, 1913 m. streiko metu pasirodė vieningi, ryžtingi, ir uoliai streike dalyvavo bei savo narių draugų teises gynė. Todėl naujai besikuriančios bendros unijos jie buvo laukiami. Tada lietuvių vietos unijoje dalyvavo 2000-3000 narių. Jos uolesniais veikėjais ir ją bendrame konvente ir kitur atstovavę buvo Pijus Mačys, J. Augūnas ir kiti. Šiedu jau mirę. Pačiame Amalgamated Clothing Workers centre uoliai veikė iš Lietuvos kilęs žagarietis, žydų kilmės S. Hillman. Jis jau miręs. JAV bendrame darbininkų judėjime jo nuopelnai neįkainuojami, tiek daug ir plačiai čia jo veikta.

Lietuvių siuvėjų vietos unijoje taip pat daug veikė Ig. Matijošaitis. Jis buvo LSS narys, o bolševikų revoliucijos metu palinko jiems. Jis net buvo išvykęs į rusų žemę revoliucijos "gilinti". Ten atkandęs dantis, grįžo nusivylėliu ir čia mirė. Kiti unijos žymesni veikėjai lietuvių tarpe buvo Jonas Zubavičius, savo įsitikinimais socialistas, LSS narys, Vidžiūnas, Jonas Jonaitis ir kiti, kurie jau yra mirę. Iki šiol gyvais savoj unijoje daug veikusiais, kartu žygiavusiais ir tebežygiuojančiais su socialistais yra J. Glaveskas. Jis vienas tų, kuris kartu su kitais savo laiku atgaivino vietos LSS susmukdintą kuopą. Taip pat lietuvių unijos narių tarpe dirbo ir tebedirba J. Buivydas, dabar LSS sekretorius; uolus socialistų veikėjas, LSS Literatūros Fondo valdybos narys A. Žilinskas, dabar jis jau pensininkas; socialistų veikėjas, tvirtas savo įsitikinimais Tiškus ir dar daug kas kitų.

* * *

Bendrai kaip ir visas Amalgamated Clothing Workers, taip ir lietuvių siuvėjų vietos unijos veikimas ėjo socialistų įtakoje. Tik pradedant 1918 m., bolševikų revoliucijos įtakoje, atsirado jų narių tarpe bolševikuojantieji. Amalgamated Clothing Workers pats centras per visą laiką nebuvo jų paveiktas. Gal tokių pasitaikydavo tik jos tarnautojų tarpe, bet jie ten buvo nekenčiami ir šalinami. Lietuvių tarpe Maskvos skersvėjų supūstieji ilgiau drumstė savo unijos gyvenimą. Čia rinkimų metų visuomet eina kovos su jais.

Lietuvių siuvėjų tarpe bolševikais virto kai kas iš unijos pačių narių. Keletas jų aklai įtikėjusių maskolių komunistiniam imperializmui dar iki šiol drumščia unijos gyvenimą. Kiti tokių tolydžio nuo komunistinių svaigalų vėso iki visai tas svaigulys išgaravo. Kai kas tokių nusivylėliais pasilikę nuošaly nuo bet kurio veikimo laikosi. Kiti jų, kas seniau buvo socialistais, kai kas jų atgal pas savus atėjo, o kiti dar iki šiol taikosi kur dėtis. Dar vis pasitaiko "ant tvoros" tebesėdinčių ir tebesidairančių. Jei ne šie "ant tvoros" sėdintieji, tai savo laiku komunistai būtų gerokai pakrikę ir palikę be spaudos. Kai komunistų pačiame centre įsiveisė, taip vadinamieji sklokininkai, tai tie "ant tvoros" sėdintieji veidmaininga savo laikysena pasitarnavo komunistams.

(Bus daugiau)

Vaikų "slaptingas klubas"

Policijos seklys J. Kelly per trumpą laiką pasidarė vaikų šiurpulingojo vaidinimo (thriller) pagrindiniu aktorium.

Jis vyko į vieną vietovę, kur būta vagystės, 1123 E. 63rd. Netoliesė gatvėtaky jis pastebėjo būriuojantis daug vaikų ir kažką kalbant. Neilgai trukus, jis įtikino 4 vaikus nuvesti jį į jų "paslaptingą klubą", kuris buvo namo pogrindy. Ten jie išdidžiai jam parodė savo grobį — 150 kaubojų skrybėlių.

Tie keturi vaikai buvo sulaikyti ir perduoti į jaunuolių priežiūros namus.

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% on savings

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

FURNACE HEAT

No costly pipes or registers to install or clean!

Siegler PATENTED AUTOMATIC OIL OR GAS HEATERS

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

This 'Two-in-one Heatmaker' DOES IT!

Seigler captures the *Top-o'-the-Flame* heat that's *4 Times Hotter* than *Side-o'-the-Flame* heat, doesn't waste it up the flue as ordinary heaters do. This extra, patented, inner heater is built right into the heart of the hottest fire. It captures the *4 Times Hotter* Heat from the burner flame and pours it out over the floors throughout your home.

This 'Match-Test' PROVES IT!

Your dealer will demonstrate. You'll see and feel how Siegler captures the 4 Times Hotter *Top-o'-the-Flame* heat and forces it over your floors throughout your home.

This GUARANTEES IT!

"If your Siegler Oil Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floors than ANY comparable size heater on the market today, regardless of make or price, you get your money back!"

HEATMAKER NO. 1 HEATING CHAMBER

THE HEATER WITHIN A HEATER

HEATMAKER NO. 2 INNER HEAT TUBES

MONEY BACK GUARANTEE

SEE YOUR NEAREST DEALER OR WRITE SIEGLER, CENTRALIA, ILL.

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Co.

2876 WEST CERMAK ROAD BISHOP 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Įsteigta 1907

Mokame iki 4% Sutaupom

OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.

Valstybės Priežiūroje

Pinigai padėti iki liepos 10-tos neša nuošimtį nuo liepos 1-mos.

1429 WEST 18th STREET CHICAGO 8, ILL.

Phone: CAnal 6-1640

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

FARMAN'S HOTEL IN LAKE ZURICH

CAN ACCOMMODATE WEDDINGS UP TO 100 PEOPLE!

Come out for SUNDAY AND DINNERS

French Fried Shrimp—Lobster Tail — Blue Ribbon Steaks Prime Roast of Beef

Call for reservations

LAKE ZURICH 2421

FRANKS Live Bait and Sporting Goods

FISHING TACKLE OF ALL KINDS

Easy Credit — Terms

Minnows, Shiners, Gold Roaches, Worms, Night Crawlers, Crabs, Reelers, Soft Shells.

Coleman Lamps for Rent.

White Gas, Shot Gun Shells, etc.

Scott Atwater Outboard Motors

Get your Fishing and Hunting Licenses here.

226-28 W. North Ave.

OPEN DAY AND NIGHT

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

J. M. ROLL

DENGIA STOGUS IR ATLIEKA ĮVAIRIUS SKARDOS DARBUS.

Padarau vamzdžius, vandentekius ir nuotekas.

Taisau įvairiausios rūšies stogus. Darbo metu vėjo padaryti nuostoliai apmokami apdraudos.

APSKAIČIAVIMAI VELTUI

YArds 7-6345

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
5647 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

BR. KETURAKIS

Tarptautinis Olimpinis Komitetas – I. O. C. švenčia 60 metų jubiliejų

I. O. C. įkūrėjas — Pierre de Coubertin, 1894 m. VI. 23. skelbia oficialų šio komiteto įkūrdinimą, garsioje Sorbonnos salėje, Paryžiuje.

Nesustokime prie nuoseklesnių studijų eigos ir jų vystymosi iki šio organizacinio vieneto faktiškosios gimimo datos, nes tai būtų plati ir ilga mokslinė studija, bet nors ryškesnėmis apybraižomis perbėkime K-to veiklos svarbesnius laikotarpius ir paskirtį, kuri ir šiandieniniame sporto gyvenime yra pagrindinė gija viso mėgėjiško sporto išsivystymo.

Anuometinis P. de Coubertin žingsnis — atgaivinti senųjų olimpiadų idėją buvo nelengvas užsimojimas, nes plačioji tautų opinija, kas lietė sportinio sąjūdžio rėmus viso pasaulio tautų šeimoje, buvo labai skeptiškai traktuojama — tikriau tariant menkai suprantama. Paruošiamieji darbai šio naujutėlio pastato įkurdinimui, prasidėjo 1892 m. vadinamu kongresu, kurio paskirtis buvo, nustatyti mėgėjams sportininkams varžybų, tuo laiku galvota tik apie būsimų olimpiadų atgijimą, nuostatus ir gailmybes vėl atgaivinti olimpiadas. Senųjų laikų olimpiadose jau buvo įsigalėjęs profesionalizmas, kuris tą ryškųjį religinį kultą, kurio aureolėje visi žaidimai praeidavo, nustūmė į šalį, todėl Tarpt. Olimp. K-tui, pačiu opiausiu veiksmu ir buvo — išlaikyti tikrąjį sportinio orumo mėgėjiškumą, kuris glaudžiai derintųsi su viso žmogaus, kaip dieviškosios prigimties atstovu, pilnutine asmenybe.

Šiandieninis balansas šio komiteto darbų, kurių amžius skaičiuojamas pilna 60-timi metų, labai vaizdžiai atestuoja įkūrėjo tikslus ir paties vieneto teisingą kelią. Jeigu pirmoje, naujų laikų olimpiadoje (1896 Atėnuose) dalyvavo tik 13 tautų sportininkai ir užjūrio tik JAV ir Chilės kraštai, tai neseniai praėjusioje Helsinkio — arti 70 tautų.

Simboliškasis penkių ratų ženklas — penki pasaulio kraštai, olimpinės idėjos vieningumui išlaikyti ir jį plėsti, tapo įkūnytas. Kas gi gražesnio ir ideališkesnio jaunimui galima parodyti, kaip šių olimpinių žaidimų tikrasis veidas, kurio skaistumą taip atydžiai ir pagarbiai saugoja I. O. K-tas?

Kur gi rasime tiek daug džiaugsmo ir gilių sielos pergyvenimų skaidrumo, kai viso pasaulio sp. jaunimas, rinktinis tautų elitas, gyvena ir alsuoja viena ir ta pačia idėja: "Ne laimėjimų vertė slypi žaidimuose, bet pats dalyvavimas yra būdingesnių akstinu".

1894 m. paruošiamajam posėdy, kuriame dalyvavo Belgijos, Prancūzijos, D. Britanijos, Italijos, Rusijos, Švedijos, U. S. A. ir keletos kitų tautų atstovai, pirmininkaujant graikui Dr. Bikelas, buvo patikėta ir pirmoji 1896 m. Atėnų oilmpiada. Tas parodo, kad T. O. K-to kilnių pastangų vaisius, nors ir mažame derliaus pavidale, bet būdingoje augimo ir paties žydėjimo bei subrendimo eigoje, turi būti pašvęstas garsioje Graikijoje.

Tarptautinis O. K-tas 1897 m. olimpinio kongreso metu Le Havre (Prancūzijoje) laiko ir mokslinę paskaitą: Higiena ir sporto pedagogika, tuo pat metu nustatydamas II-jų olimp. žaidinių vietą Paryžių. Sąryšyje su Paryžiuje vykusia 1900 m, pasauline paroda, k-tas ruošia eilę varžybų, kaip propagandinę priemonę besiartinantiems žaidimams iškelti. Iki 1909 m. T. O. K-te dar nepriklausė jokia Azijos tauta ir tik 1909 m., Berlyne įvykusiame posėdy, japonams atstovauja prof. Kano.

Ir visa eilė T. O. K-to kruopščių darbo pastangų, kuriomis naudojasi pasaulio sportinis jaunimas ir plati šios šeimos organizacija, yra nenutrūkstama grandinė tų siekimų, kurie apvainikuoja pačią esmę **homo ludens**, pilnoje klasiškoje formoje.

Audringasis keliasdešimties metų laikotarpis, kurio pažymiai sukrėtė ir įnešė daug maišaties ir į patį gyvenimo paskirties traktavimą, buvo ir yra nemažu stabdžiu tos sveikos olimpinės idėjos įgyvendinimui. Todėl ir paties K-to darbai ir planai, nors savo apimtimi plačiai įsišakniję visuose pasaulio kraštuose, nėra pakankamai vykdomi tų tautų, kurios sportinį pradą nudažo profesionalizmo etikete ir paskirų sportininkų iškilimą remia neleistinu globojimu — atitraukiami ištisiems metams nuo kasdieninių pareigų.

Mūsų lietuvių sportininkų pareiga, sąryšyje su šia sukaktimi, išsilaikyti tikroje sportinės idėjos aukštumoje, kuri kartu ir pasitarnaus paties įkūrėjo nustatytiems tikslams.

Pierre de Fredy Baron de Coubertin gimė 1863 m. sausio 1 d. ir 1937 m. rugsėjo 2 d., laike pasivaikščiojimo privačiame parke (Ženevoje) mirė nuo širdies smūgio.

Jo užsimojimai yra nemirštami, o pasaulio sportinio jaunimo stovyklos pagarba — amžina.

Sirutis

Dienų aktualijos

Projektuojamam studentų metrašty, dėlei kurio sporto skyriaus redagavimo jau kartą esame pasisakę, spaudoje nieko negirdėti. Kiek esama žinių, kad pasiūlytas vienos sudėties studentų sportininkų vienetas, berods, trys asmenys, kaipo atsakomingieji ir sugebą tą skyrių paruošti, paskiro redakcinės k-jos nario nenori būti priimtinais. Tai čia yra tik nuogirda, bet ji ryški ir įsidėmėtina tuo, jog pačioje redakcinėje to metraščio k-je nėra nei vieno žymesnio ir sp. reikalą suprantančio asmens.

Vardan bendro sportinio vardo ir tikros lietuviškos išsamios informacijos apie studentus sportininkus ir jų įnašą į bendrą mūsų sp. veiklos aruodą, kviečiame atsakinguosius viską sutvarkyti ne pagal kažkieno norą ir žinojimą, kuris buvo plačiai atskleistas eilėje sport. "straipsnių", jei pastariems tokį vardą galime duoti, bet sportinei sričiai įvertinti kvieskime tuos, kurie tikrai supranta ir moka viską realiai įvertinti. Lauksime, kad metraštis būtų greitai atspausdintas, o sportinis skyrius tinkamų studentų sportininkų sutvarkytas. Tada ši knygelė bus įdomi ir patiems sportininkams.

Sukruskime!

Ligi IV-tųjų žaidynių vos pora mėn. su mažu kaupu, o besiruošiančiųjų labai mažai. Nejaugi sportininkai galvoja, kad žaidynės bus tęsiamos kasmet, o dovanų dalinimas, kaip žaidynių atžymėjimas, savaime aiškus.

Mano įsitikinimu, nebūkime per dideliais optimistais, nes žengiant gyvenimui į priekį, negalime mes tūpčioti eilinio sportininko pradžioko pasekmėje ir tuo didžiuotis būk tai ir "lietuviškumą remiam", nes savųjų tarpe varžomės.

Visur reikia darbštumo ir pažangos, todėl ir Toronto žaidynėms pasiruošimai turi eiti pilna sparta.

Chicagos jaunimas, kurio dalis (skautai) išvyksta į stovyklą, turi labai kruopščiai susiimti, nes bus gėda "sostinės miestui" prieš kitų vietovių sportininkus.

Reikia neužmiršti, kad šiemet bus ir keletas naujų pereinamųjų dovanų duota, paskiroms komandinėms varžyboms ar rungtims, todėl visi vienetai, tiek kamuolio žaidimų, tiek stalo ir lauko teniso, plius lengv. atl. privalo judriai veikti ir susitvarkyti, kad būtume verti to kas bus dovana atžymėti.

Kažin ar taip?!

"Draugo" įvairenybių skyrely, Vacl. Kleiza paduoda įdomią, nors jau ir iš seniau žinomą sportinę žinutę apie bėgiką Wallace Henry Hayward.

Čia viskas būtų gerai, jeigu žinutės autorius nemaišytų pavadinimų, tikriau tariant, terminų, kas liečia Marathono bėgimą.

Jeigu sakome, kad H. Hayward Helsinkio olimp. (ten pažymėta paskutinėje olimp.) Marathono bėgime buvo 10-ju, tai negalime jau teigti ir sąmoningai sakyti, jog H. H. prabėgti nuotoliai (54,25 mylios — 87,5 klm) irgi yra maratonas. Marathono bėgimo nuotolis yra 42,195 klm. ir visi kiti ilgesnieji jokio priedo "Marathonas" nereikalingi.

Kitokiu atveju, turint galvoje straipsnelio žinutę, išeina, kad paskutinėje olimp. H. H. irgi bėgo 87,5 klm. marathoną.

Nemaišykime sąvokas, kurios jaunuosius klaidina, o jei įrašome, tai mokėkime geriau paaiškinti.

Sektinas pavyzdys

Chicagos skautų tuntas pajuda stovyklauti. Kiek žinoma, šįmet ten kartu bus ir sporto vadovas, kuris bendroje dienos užsiėmimų programoje, išskyrus rytmetinę mankštą, gauna dar dvi valandas ir sportiniam darbui.

Skautų sporto klubas išnaudodamas tą progą gavo, berods, ir iš FAS K-to šiokią tokią paramą — finansinę, kad bent dalis priemonių būtų įsigyta. Ta pat proga norėčiau priminti, kad kiekvienas stovyklautojas nuo 8—18 metų arba ir vyresni turėtų įsigyti vieno gumo (be oro) sviedinėlį lauko teniso sv. didumo arba tolygų beisbolui, kuris labai tinka įvairiems mėtymų paruošiamiems pratimams ir mankštai (balansui), virvelę šokinėjimui, kuri mankštoje įvairiai panaudojama, plius treniruotės rūbai — vadinamas treningo apsiaustas, kurį sudaro kelnės ir baltiniai (J. A. V. naudoja visi aukšt. mokyklų mok.), kurio kaina neprašoka, berods, $4.

Bateliai guminiai ar spec. juodos spalvos, keletas sportinių baltinėlių ir bent 3 sport. kelnaitės, tai pagrindinė apranga eiliniam skautukui.

Dedame vilčių, kad Chicagos skautai ten būdami suorganizuos bent 2 gerų partizanų žygio k-das ir Toronte bus laimėtojais. Budėkite ir sportuokite!

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

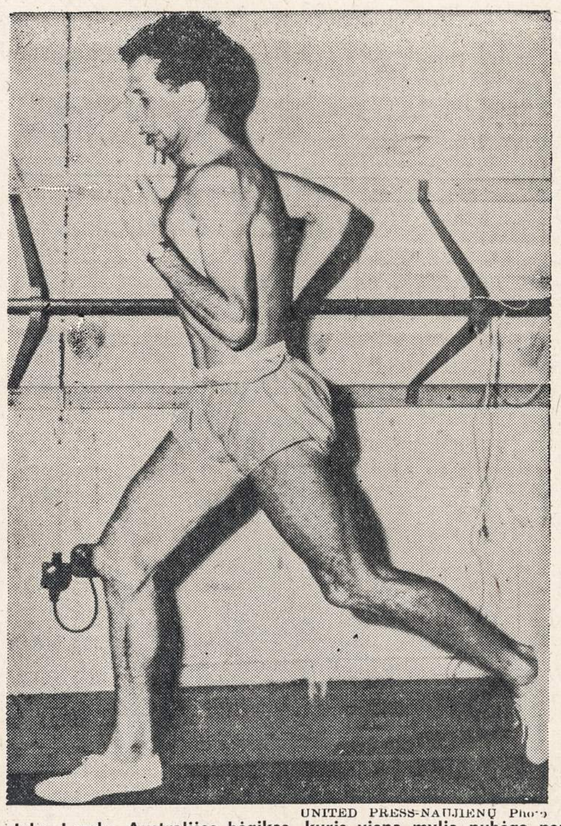

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

John Landy, Australijos bėgikas, kuris vieną mylią nubėgo per 3 minutes ir 58 sekundes. Tai naujas greitumo rekordas. Lenktynės įvyko Suomijoje, Turku mieste.

Vedybos dėl sporto

Neseniai raudonosios armijos organas "Krasnaja Zvezda" paskelbė aprašymą, iš kurio puikiai matyti, kaip Sovietų Sąjungoje žiūrima į asmeninės laimės reikalus. Savo laiku fašizmo kūrėjas Mussolini skelbė, kad viskas turi būti paaukota valstybės labui. Sovietų vadai šiuo atžvilgiu toli pralenkė fašizmo kūrėją. Tai aiškiai rodo šis aprašymas, paskelbtas "Krasnaja Zvezda".

1953 m. vasarą registracijos biure buvo apvesdintos dvi jaunos poros. Jaunieji priklausė vienam raudonosios armijos vienetui, jaunosios-studentės fizinio lavinimo technikume. Prieš pat vestuves vyksta toks pasikalbėjimas tarp tų studenčių:

—Už kurio puskarininko jūs tekate, — klausia Vera.

—Tai nesvarbu, — atsako Sofija.—Berods, jie abu vadinasi Nikalojai.

Jauniai taip pat ne labai težino, kuris kurią veda.

—Be abejo, aš vesiu tą, kurią man įsakys, — pareiškia vienas jų.

Po vedybų juos apvesdinęs karininkas Radaškevičius pasidžiaugė, kad tomis vedybomis išspręsta sunki sporto problema.

Pasirodo, turėjo būti pravestos sporto pirmenybės, kuriose dalyvautų karių šeimų komandos. Tačiau to karinio vieneto kariams trūko moterų, kurios galėtų dalyvauti tokiose sporto varžytinėse. Vieneto viršininkas kapitonas Radaškevičius pagaliau rado išeitį. Jis nutarė apvesdinti karius su sporto mokyklos studentėmis.

Toliau, rašo "Krasnaja Zvezda", įvykiai vystėsi labai greitai. Tiesa, iš karto fizinio technikumo studentės nenorėjo tekėti už nepažįstamų karių. Bet kapitonas Radaškevičius jas greitai įtikino, kad tos vestuvės tebus laikinės ir kad jos reikalingos sporto varžyboms. Jis net pasižadėjo pakeisti jų pasus, kuriuose jos bus vėl įrašytos kaip netekėjusios.

Jaunos mergaitės, kurios maža tenusimanė apie sovietinius įstatymus, patikėjo kapitono įtikinėjimams. Tačiau pasirodė, kad vedybų biuro valdininkas formaliai žiūrėjo į reikalą ir tų vedybų nenorėjo panaikinti.

—Įstatymas yra įstatymas,— pareiškė jis. — Jei noritė, paduokite pareiškimus dėl skyrybų.

Kiti bandė jas atkalbėti, sakydami, kad su laiku ir meilė atsiras jų gyvenime.

Tuo tarpu šios dėl sporto suvestos poros tebėra neišskirtos.

—P.

Perkūnas išspardė langus

Antradienį prieš 6 v. v. kilusi smarki audra su lietumi Chicagoje pridarė ir nuostolių. Nevienur buvo išversti medžiai, nutraukti elektros laidai, pridaryta žalos nuosavybei.

Po 6 v. v. ties 7222 S. Talman Ave. pasigirdo didžiulis trenksmas, išgąsdinęs aplinkinius gyventojus. Žaibas smogė ten į seno didžiulio medžio kamieną, jį išaižydamas. Atitrūkusios luobo ir medžio skeveldros išlakstė po apylinkę, išmušdamos apie 10 namų langų. Daugiausia nukentėjo lietuvių namai. Pranešta draudimo kompanijoms, kad jos apkainotų nuostolius.

Paveiksle matome Chicago Savings and Loan Association Valdybą, direktorius, auditorių, advokatus ir raštinės tarnautojus, kurie, Prezidento John Pakel Sr. vadovaujami, pasėkmingai, saugiai ir pelningai tvarko šią turtingą lietuvišką **14 milijonų dolerių** finansinę įstaigą. Chicago Savings yra antra didžiausioji lietuvių vedama taupymo ir skolinimo finansinė įstaiga Chicagoje, o iš virš 500 taupymo įstaigų visoje Illinois valstybėje, dydžio atžvilgiu ji yra 29-oji.

Chicago Savings *and* Loan Ass'n

mini 30 metu sukakti

(1924 — 1954)

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos - July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Gaus ir kitokių dovanų. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 34 gabalų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų po 24 gabalus 6 asmenims. Kiekvienas gaus puikią progą laimėti vertingą dovaną.

Chicago Savings and Loan Association per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokame 3% už visus indėlius (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

Dėmesys! Pinigai padėti iki liepos 15 d., gaus dividendą už visą mėnesį.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION — JOHN PAKEL, Prezidentas. — 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kanados Dominijai Sukako 87 Metai

Šiandien Kanadoje yra rengiamos didelės iškilmės ryšium su 87 metų sukaktimi nuo to laiko, kai Kanada pasidarė dominija. 1867 m. liepos 1 d. buvo paskelbtas vadinamasis Britų Šiaurės Amerikos Aktas, kuris suteikė Kanadai dominijos teises. Iki to laiko paskiros Kanados teritorijos buvo laikomos Anglijos kolonijomis. Originali Kanados dominija susidėjo iš keturių provincijų. Vėliau buvo sukurtos naujos provincijos bei įsijungė į dominiją Prince Edward Island ir Newfoundland. Šiandien Kanados dominiją sudaro 10 provincijų.

Kanada yra pati stambiausia Britų imperijos dominija. Faktiškai jos žemės plotas yra didesnis, negu Jungtinių Amerikos Valstybių (neįskaitant Aliaskos). Tačiau iš 3,690,045 ketvirtainiškų mylių žemės ploto žemdirbystei tinka tik 560,000 ketvirtainiškų mylių. Šiaurinėje Kanados daly auga milžiniški miškai, iš kurių gaunami didžiausi popiermalkių kiekiai. Jokia kita šalis nepagamina tiek laikraštinio popieriaus kaip Kanada. Stambieji Amerikos laikraščiai ten turi įsteigę savo fabrikus laikraštiniam popieriui gaminti.

Kanados dominija susikūrė pilietinio karo ženkle Amerikoje. Nėra abejonės, kad įvykiai JAV turėjo nemažai įtakos Kanadai. Lyg pamėgdžiodama Ameriką, ji susiskaldė į provincijas, kurių dabar priskaito dešimt. Kiekviena provincija turi savo parlamentą ir savo valdžią. Tačiau visai Kanadai tvarkyti yra įsteigtas federalinis parlamentas ir federalinė valdžia.

Bendrai imant, Kanados politinė sistema nėra JAV kopija. Ji yra savo rūšies mišinys: daug kas pasisavinta iš Amerikos, bet nemažai taip pat paimta ir iš Anglijos.

Per pastaruosius kelis metus Kanada pradėjo nepaprastai smarkiai augti. Dar visai neseniai jos gyventojų skaičius siekė tik 11 milijonų. Šiandien gyventojų skaičius jau prašoko 15 milijonų. Kartu su gyventojų augimu auga ir jos pramonė. Be to, surandama daug mineralinių turtų. Kai kurių pranašaujama, jog netrukus Kanada pasidarys pati stambiausia pasaulio naftos teikėja. Jau yra užtikti milžiniški naftos ištekliai į šiaurę nuo Edmontono prie McKenzie upės.

Kanada yra nepaprastai svarbus kraštas ir Amerikai. Įvairiausių prekių iš Amerikos ji nuperka daugiau nei bet kuris kitas kraštas. Sakysime, pereitais metais Kanada iš Amerikos nupirko įvairių prekių už tris bilijonus (3,000,000,000) su viršum dolerių.

Suprantamas daiktas, kad prekybiniai santykiai tarp dviejų valstybių turi būti pagrįsti "ranka ranką mazgoja" dėsniu: valstybė, kuri perka, turi taip pat ir parduoti.

Amerika ir Kanada to dėsnio kaip tik ir laikosi. Vadinasi, Amerika ne tik savo prekes parduoda Kanadai, bet nemažai įvairių dalykų perka ir iš Kanados. Pereitais metais įvairių dirbinių ir žaliavų iš Kanados nupirko už $2,433,000,000.

Geri kaimyniški santykiai tarp Kanados ir Amerikos reiškiasi ir kita kryptimi: Kiekvienais metais tūkstančiai amerikiečių aplanko Kanadą ir tūkstančiai kanadiečių atvyksta į Ameriką pusisvečiuoti.

Galima tikėtis, kad tie geri santykiai ateity pasidarys dar glaudesni, nes su įsteigimu susisiekimo vandenimis (Didžiaisiais ežerais ir St. Lawrence upe) su Atlanto vandenynu dar labiau suartins kanadiečius su amerikiečiais.

Nauja Charta

Premjeras Churchill ir prezidentas Rooseveltas 1941 m. rugp. 14 d. paskelbė išgarsėjusią Atlanto chartą, kurioje buvo išdėstyti laisvojo pasaulio pagrindiniai principai. Toji charta buvo atkreipta prieš tironiją. Jos tikslas buvo paskatinti laisvės trokštančias tautas kovoti prieš nacių pasimojimą užkariauti pasaulį.

Po penkių dienų konferencijos Washingtone tas pats Churchill ir prezidentas Eisenhower paskelbė irgi savo rūšies chartą. Joje yra išdėstyti pagrindiniai principai, kurių sieks JAV ir Anglija.

Deklaracijoje pirmiausia pabrėžiama, jog ir toliau bus laikomasi Atlanto chartos. Po to pabrėžiama, jog bus siekiama taikos bei daroma viskas, kad šis pasaulis būtų geresnė vieta gyventi. Pakartojama, kad visoms tautoms, kurios nori ir gali savarankiškai tvarkytis, privalo būti suteikta nepriklausomybė.

Toliau sakoma, kad tautoms, kurios yra suskaldytos prieš jų norą (pav. Vokietija ir Austrija), turi būti suteikta teisė laisvu ir demokratiniu balsavimu pasisakyti, ar jos pageidauja susijungti, ar ne. Jungtinės Tautos tuo atveju turėtų tuos balsavimus prižiūrėti.

Būdingas yra dar vienas tos deklaracijos punktas, kuris liečia pavergtas tautas. Ten sakoma, kad Anglija ir Amerika neužgirs bei nesudarys tokių sutarčių, kurios galėtų prailginti pavergimą buvusių nepriklausomų tautų. Tai reiškia, kad naujoji charta griežtai pasisako prieš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių pavergimą.

AZIJOS PAKILIMAS

Kur jo ribos?

Maždaug tokį pavadinimą davė žinomas prancūzų politikas ir rašytojas Raymond Aron savo straipsniui, kuris tilpo viename paskutiniųjų Paryžiuje leidžiamo "Preuves" žurnalo numerių. Prieš keletą savaičių "Naujienose" mes rašėme apie to pačio autoriaus JAV anglų kalba išleistą knygą "Totalaus karo šimtmetis", kurioje jis nagrinėja dabartinę politinę pasaulio situaciją, žiūrėdamas į ją iš istorinės perspektyvos ir analizuodamas jos susidarymo priežastis. Savo knygoje R. Aron mūsų gyvenamąjį šimtmetį vadina revoliucijų šimtmečiu. Nacianalinė ir socialinė revoliucijos eina per visus pasaulio kontinentus. Tą revoliucinę dvasią pagimdė jokiu būdu ne komunizmas, bet daugelis kitų faktorių, kuriems įvardinti ir nusakyti reiktų daug vietos. Tačiau, autoriaus nuomone, komunizmas sugeba taip vykusiai susidariusias situacijas eksploatuoti, kad jo dominavimas ateities pasauly nėra negalimas.

Ši pagrindinė mintis vyrauja ir straipsnyje, kuriame R. Aron nagrinėja Azijos klausimą, iškeldamas faktą, kad po šimtmečių miego Azijos tautos pakilo aktyviam, kūrybingam gyvenimui ir kad baltojo žmogaus dominacijai Azijoje jau seniai atėjo krizė, nors tą reiškinį jis pilnai pastebėjo tik labai neseniai, būtent, tik Korėjos karo metu ir Indokinijoje. Visi ansktyvesnieji reiškiniai Azijoje — Indijos kova už nepriklausomybę, Kinijos Liaudies Respublikos susikūrimas, partizaninis karas Malajuose ir kitur —ne taip tiesiogiai liečė Amerikos bei Europos valstybes ir jos buvo linkusios ir toliau laikytis pažiūros, kad Azija su savo amžinais tarpusavio kivirčais, nedatekliais, skurdu, klasiniu susiskirstymu, lieka Vakarų imperijų įrankiu, kuris dar ilgai, o gal ir niekada, nepasieks savarankiškumo.

Vakariečių akys atsivėrė tik Korėjoje. "Kinų komunistų armijos", rašo A. Aron, "įrodė savo vertingumą prieš VIII-ją Amerikos armiją. Vietmino divizijos pėstininkų kovoje prilygsta geriausiems Prancūzų Unijos daliniams. Koncentracinių stovyklų Europa, Europa, kuri 30-ties metų laikotarpy išprovokavo du pasauliniu karu, negali ilgiau valdyti tautų, mokančių taip gerai kautis, kaip jų vakarykščiai ponai".

Viena pagrindinių priežasčių, kad tautinių ir socialinių revoliucijų amžiuje Azijos tautos užima tokią ryškią antivakarietišką poziciją, R. Aron nuomone, yra ši: Vakarų imperijos per ilgai išnaudojo Azijos tautas ir per ilgai joms nedavė nepriklausomybės. Senų kultūrų ir tradicijų Azijos tautų, kurių istorinis palikimas neretai prašoksta net Vakarų tautų palikimą, negalima valdyti laukiniais metodais, pasiteisinant tuo, kad technikos pažanga porai šimtmečių įdavė Vakarų imperijoms fizinį pranašumą. Paskutinio karo metu japonai, o pokario laikotarpy kinai, korejiečiai bei Indokinijos gyventojai, įrodė, kad laikui pribrendus, techninės priemones azijatai gali lengvai pasisavinti. Vakariečių įsitikinimas, kad techninis pranašumas gali užtikrinti jiems dominaciją yra, gal būt, toks klaidingas, kaip amerikiečių svarstymai, kad nuo komunizmo galima apsidrausti, turint atominių ir hidrogeninių bombų persvarą. Autoriaus nuomone, Indokinijos valstybėms reikėjo jau seniai suteikti visišką nepriklausomybę, kuriai vietos žmonės yra pilnai pribrendę ir kurioje pravestos socialinės reformos bei vakarietiško parlamentarizmo išugdymas būtų galėjęs ilgesniam laikui užtikrinti azijatų palankumą Vakarams.

Bet su savotišku skepticizmu autorius nagrinėja ir šią galimybę. Indija gavo nepriklausomybę tuoj po paskutinio karo. Ir koks jos atsinešimas Vakarų atžvilgiu?

Šiuo metu Indija yra viena vakarietiškiausių ir galingiausių valstybių Azijoje. "Jos studentai bent iki šiol" rašo autorius, "vykdavo studijuoti į Ameriką ir į Didžiąją Britaniją. Jie nesisėmė žinių iš Maskvos ar Pekino... Nehru bendradarbiai yra demokratai, jie respektuoja teisę, jie pasisavino daugelį britų civilizacijos vertybių, bet jų spontaniškieji sentimentai dažniau sutampa su komunistų, negu su vakariečių propaganda. Kolonializmas ir imperializmas ilgą laiką buvo tie priešai, prieš kuriuos Kongreso partija ilgus metus kovojo. Indai ilgai kentę rasinę diskriminaciją ir pažeminimą, kurį duodavo pajusti galingesnis pavergėjas. Kaip gi jiems nebus prie širdies visa tai, kas pasmerkia Prancūzijos politiką Šiaurės Afrikoje, Malano politiką Pietų Afrikoje, Didžiosios Britanijos — Gvajanoje?"

Šitaip aiškina R. Aron Nehru ir visos Kongreso partijos vad. neutralumo politiką šiandieniniame ginče tarp Rytų ir Vakarų. Bet šalia Kongreso partijos yra dar masės žmonių, kurios arba indiferentiškai laikosi Indijos valdančių sluoksnių atžvilgiu arba eina prieš juos. Tai Indijos proletariatas, kuris formuojasi iš buvusių žemųjų kastų ir kuris vis ryškiau ir ryškiau pajunta savo klasinį sąmoningumą. Tos alkanos, skurdo prispaustos masės, tai galimas komunizmo įrankis, kuris ateity gali sunaikinti ne tik visas Nehru tarptautinio "neutralumo" užmačias, bet ir dabartinės jo valdžios pastangas penkiamečių ūkinių planų pagalba pakelti Indijos ekonominio gyvenimo lygį.

Indijoje, kaip ir eilėje kitų ekonomiškai atsilikusių kraštų, gyventojų prieauglis didėja daug greičiau, negu pragyvenimo standartas. Nežiūrint dabartinės Indijos vyriausybės desperatiškų pastangų mechanizuoti žemės ūkį, plėsti pramonę ir prekybą su užsieniu, ekonominio standarto vidurkis Indijoje yra žemesnis, negu jis buvo prieš paskutinį karą. Vadinasi, jeigu net ir pilnai pavyks Nehru ir Kongreso partijos penkmetiniai planai, tai vis dar pragyvenimo standartas nekils. Aron yra nuomonės, kad tik po 20 metu vidutinis Indijos gyventojas galės pajusti šiokį tokį ūkinį gerbūvį, žinoma, jeigu viskas vyks pagal dabartinį vyriausybės planą.

Tuo tarpu vos prieš keletą metų nepriklausomą gyvenimą pradėjusios Indijos gyventojų emancipacijos auga. Pažymėtina, kad komunistų skaičius yra nepalyginamai didesnis inteligentiniuose sluoksniuose, negu varguomenėje. "Intelektualai", rašo Aron, "neišsivysčiusiuose kraštuose yra labiausiai revoliucinga klasė. Ne todėl, kad jie turėtų vargingiausias sąlygas, bet todėl, kad išsilaisvinę iš amžių priespaudos jie pasidarė optimistinės filosofijos garbintojai".

Autoriaus nuomone, jeigu net pavyktų ir žymiai pagerinti Indijos gyventojų gerbūvį, tai nebūtinai turi išnykti juose revoliucingumas. Indija yra potencijalios komunistinės revoliucijos laukas, kuris tuo darosi pavojingesnis, juo masių sąmoningumas auga.

Indiją, kaip Vakarų sąjungininkę, silpnina ir kiti nesklandumai, kurie nesiduoda lengvai išsprendžiami. Valstybė nėra vienalytė nei tautiniu nei religiniu atžvilgiais. Indijos dalies, vad. Pakistanu, atsiskyrimas ir nuosavos valstybės sudarymas skatina ir kitas mažesnes, bet vis tik po keletą milijonų gyventojų priskaičiuojančias pusiasalio tautas siekti, nepriklausomybės nuo Delhi. Komunistai šias aspiracijas taip pat išnaudoja. Pakistano ir Indijos rivalizacija dėl Kašmiro silpnina abi šias valstybes. Kadangi amerikiečiai remia silpnesniąją — Pakistaną, — tai Indijos ambicijos lieka pažeistos ir dar priešiškiau ją nustato vakariečių atžvilgiu.

Bet nežiūrint šių nesklandumų, Indija vis tik dar yra Vakarų bloko valstybė ir, reikia tikėtis, gana ilgai ja bus. Kitokia situacija yra Indokinijoje, kuri nepažino nepriklausomo gyvenimo ir kurioje laisvės bei nepriklausomybės sąvokos gyventojuose yra suprantamos taip, kaip jas interpretuoja Maskva ir Pekinas. Per ilgai užtrukęs kolonializmas kartelį išugdė Vakarų atžvilgiu net ir tuose inteligentiniuose Indokinijos sluoksniuose, kurie per dešimtmečius kovojo už vakarietiškai suprantamą Indokinijos valstybių nepriklausomybę. Išskyrus Bao Dai tipo marionetes, kurios savanaudiškais sumetimais talkininkauja prancūzams, inteligentija ir masės dairosi į Pekiną, jame matydamos vienintelį išlaisvintoją iš Prancūzijos globos. Amerikos intencijos taip pat Indokinijoje neranda supratimo ir vargu, ar kada nors jį ras, nes Amerika viešai kalba apie Japonijos pavertimą Azijos žandaru, žandaru, kuri Indokinijos žmonės puikiai prisimena iš paskutinio karo, kai Japonija okupavo pusiasalį. Dabartinės komunistinės Vietmino armijos susiformavimui pradžią davė kaip tik japonų okupacija, kurios metu susikonsolidavo komunistų partija ir tautiniam mitui davė daugiausia didvyrių. Užtrukęs kolonializmas nedavė progos susiformuoti viduriniajai Indokinijos valstybių klasei, kuria remiasi visos buržuazinės valstybės ir kuri iki tam tikro laipsnio yra palankiausia dabartinėms Vakarų imperijoms.

Bene priimtiniausia savo nuotaikomis Vakarams Azijos dalis yra Pietų Korėja, kuri amžiais kentusi japonų okupaciją, po paskutinio karo pajuto laisvės saldumą ir kurioje socialiniai nesklandumai nėra tokie ryškūs, kaip, pavyzdžiui, Indijoje. Korėjiečiai nejaučia tos rasinės neapykantos baltajam žmogui, kokia yra persisunkę Indijos ir Indokinijos kraštų gyventojai. Bet Amerikos pasinešimas atgaivinti Japonijos imperija ir korejiečiams ne prie širdies.

Dabartinė situacija Azijoje skaudina galvas didžiosioms Vakarų valstybėms. Į Azijos kontinentą pasukęs komunizmas turi tokią patogią dirvą, kokios jis niekur ligi šiol nėra turėjęs. Tai savotiška nau-

(Tęsinys 6-me pusl.)

Staselis

Repatrianto pergyvenimai Vokietijoje

1941 m. kovo 22 d. apie 1 valandą nakties pervažiuojame Lietuvos-Vokietijos sieną. Eitkūnų stotyje pasitiko mūsų transportą orkestras, griežtamas trenksmingus karo maršus. Perone visuose kampeliuose iškabintos vokiškos su "Hakenkreuz" vėliavos. Pilnas peronas storapilvių, cigarus rūkančių uniformuotų partiečių. Traukiniui sustojus, visiems įsakoma išlipti ir vykti į stoties salę. Lipančius iš vagonų pasitiko "Hitlerjugend" vaikai, įduodami kiekvienam mažą, ant medinio kotelio popierinę vėliavėlę. Įėjus į erdvią ir didelę stoties salę, radome pristatyta pilna stalų. Paprašo visus sėstis už stalų. Tvarkingai ir švariai apsirengusios moterys ir mergaitės atnešė kiekvienam po šiltos kavos puoduką ir po mažą gabalėlį saldaus pyrago. Storapilvis partijos atstovas garždančiu balsu pasako sveikinimo kalbą. Po to vėl susodinami į vagonus. Dabar jau įlipo į tuos pačius vagonus ir keletas SS vyrų. Traukinys pilnu greičiu rieda Rytprūsių lygumomis. Dar prieš pietus atvažiuojame į Lenkijos teritoriją, Pabianicos miestelį. Visus suvaro į maišų audimo fabriką. Fabrikas aptvertas spygliuotomis vielomis. Prie vartų stovi SS vyrų sargyba. Iš fabriko visos audimo mašinos išvežtos. Jų vietoje pastatyti ilgi mediniai narai. Tarp narų palikti siauri perėjimai. Vienoje patalpoje ir ant tų pačių narų turėjo sugulti vienas prie kito vyrai, moterys ir maži vaikai. Maitino sočiai ir gerai. Be to, dar ir kelias markes duodavo cigaretėms nusipirkti. Į miestelį su leidimais, ir tik trumpam laikui, išleisdavo. Beveik kasdien pildė įvairias blankas su įvairiausiais klausimais. Dėl didelio žmonių skaičiaus, imant maistą ar prie užpildymo blankų, ištisas valandas reikėdavo eilėje išstovėti. Patalpos nors ir buvo vėdinamos, bet dėl didelio žmonių susigrūdimo visą laiką buvo tvankios. Ryto metą pabudęs jauteis kaip girtas su skaudančia galva.

Po kelių savaičių vėl visus susodina į kariškus sunkvežimius ir atveža netoli Lodzės (tuo laiku vadino Litzmanstadt) Roggy kaimą. Kaimas išmėtytas dideliame plote. Jokių aptvėrimų bei sargybų nebuvo. Valgį pradėjo duoti labai blogą, ir to mažai. Žmonės eidavo į aplinkinius kaimus ir maisto dasipirkdavo arba ant drabužių išsimainydavo pas apylinkės ūkininkus lenkus. Nors stovyklos vadovybė prekiauti su lenkais draudė, bet niekas jų draudimo nepaisė.

Oficialioji kalba turėjo būti vokiška, bet kadangi vadinamieji repatriantai daugumoje jos nemokėjo, tai kalbėjo lietuviškai, ir įvairius stovyklos raštinėje reikalus atlikdavo per vertėją. Iš viso šiame kaime buvo apgyvendintą apie 3,000 repatriantų. Iš jų vos kelios šeimos kalbėjo vokiškai. Stovyklos vadovybės buvo įsakyta: ne tik gatvėj, bet ir gyvenamuose kambariuose kalbėti tik vokiškai. Niekas tų įsakymų nepaisė. Ant durų priklijavo korteles "Hier wird nur deutsch gesprochen" — čia turi būti tik vokiškai kalbama. Nieko nepagelbėjo ir tos kortelės, nes žmonės per kelias savaites, nors ir norėdami, negalėjo išmokti.

Įsteigė vokiečių kalbos kursus. Juose dėstė ir mokė vokiečių kalbos buvęs Kauno gimnazijos vokiečių kalbos mokytojas Dovydaitis. Iš karto kursuose dalyvavo gan didelis skaičius, bet vėliau sumažėjo iki kelių kursantų. Bendrai buvo tokia nuotaika, kad greitai prasidės karas ir po to visiems bus leista grįžti į Lietuvą. O tėvynėje juk užteks savos kalbos, tat kam be reikalo kvaršinti galvą vokiečių kalba.

Į stovyklą atsilankydavo įvairios komisijos ir komisijėlės. Vienos žiūrėdavo švaros, kitos vėl kažką tikrindavo, bet daugiausia atvykdavo kariškų komisijų. Kariškos komisijos rinkdavos jaunus vyrus į SS dalinius. Buvo sakyta, kad neišgyvenus reiche, rodos, dviejų metų prievarta į kariuomenę neimama. Tat ir šios komisijos ragindavo jaunus vyrus savanoriškai rašytis į SS dalinius. Kadangi niekas savanoriškai neidavo, tai vokiečiai griebdavos apgaulės ir imdavo jaunus vyrus menamai į ugniagesių komandas. Kariškai apmokindavo ir siųsdavo į frontą jau kaip SS vyrus. Vieną kartą atvykusi tokia kariška komisija susistato 14 jaunų vyrų aikštėje. SS majoro laipsnyje karininkas, pasiėmęs popieriaus lapą, priėjęs prie kiekvieno pradėjo klausinėti, kiek kuris turįs vokiško krauja nuošimčių. Pirmiausia paklausia eilėje stovintį klaipėdietį. Pastarasis paaiškina, kad jis esąs klaipėdietis, mokąs vokiečių kalbą, bet save laikąs lietuviu ir kokį % turėtų vokiško kraujo, jis nežinąs. Majoras kažką užsirašo. Klausia sekantį. Šis visai nemoka vokiečių kalbos. Likusieji taip pat nekalba vokiškai. Majoras vertėju būti pakviečia tą patį klaipėdietį. Keli iš eilės paklausti paaiškina, kad jie esą lietuviai ir vokiško kraujo neturį. Iš eilės priejna prie lietuvio, buvosio Kaune vieno departamento sargo. Tokį pat klausimą duoda ir paštarajam. Buvęs sargas atsistoja ramiai, sudaužia batų kulnimis ir, pakėlęs ranką, pilna gerkle surinka: "Heil Hitler!". Ir tiek pat garsiai atsako, kad jis turįs 150% vokiško kraujo. Majoras šypsodamasis prašo paaiškinti, kokiu būdu jis galįs turėti 150%, jeigu tik 100% galima turėti. Sargas jam paaiškina, kad jis yra vedęs vokietaitę ir turįs 2 dukteris. Tat pagal žmoną jis gaunąs 50% ir iš dviejų dukterų po 50%, iš viso — 150%. Toliau, sako, jeigu būsiąs sveikas, tai pasistengsiąs iki 500% vokiško krauja pasiekti.

Majoras kažką užsirašo. Paliepia visiems išsiskirstyti ir pats, nebaigęs visus apklausinėti, nueina į raštinę. Dar tą pačią dieną stovyklos komendantas aiškino sargui, kad daugiau kaip 100% vokiško krauja negalima turėti.

Dėl būtų trūkumo žmonės į kambarius buvo sugrūsti, nežiūrint jokios tvarkos bei proporcijos. Pavyzdžiui, vienoje palėpėje, kur galėjo gyventi ne daugiau dviejų žmonių, buvo apgyvendinta 14 asmenų, tame skaičiuje 3 maži vaikai. Dienos metu suaugusieji galėdavo išeiti į lauką, bet nakties metu visiems vienam prie kito sugulus atsirasdavo baisus tvankumas. Kambarį galima buvo vėdinti tik atidarius pastogėje mažą langutį. Jeigu duris atidarydavai, tai skverbdavosi į vidų šaltis. Vėl blogai: pavojus peršalti.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE NAUJIENAS

Siegler
PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

ALL MODELS ON DISPLAY

OUR INSTALLATION WILL PASS GAS CO. INSPECTION.

We conceal all pipes inside your walls and give you a

1-YEAR FREE SERVICE POLICY

Free Heating Counsel

Come in, write or phone us about your heating problems. Our expert heating engineers will gladly assist you in working out the most practical ant least costly solution! NO OBLIGATION!

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Roosevelt Furniture

Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

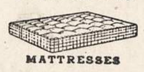

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbyščių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Mayo Bros. gydyklos

Žmogaus sveikata yra jo didžiausias turtas. Nors jaunystėje žmogus gali būti stiprus ir sveikas, bet su einančiais metais jis pajunta negalavimus. Jausdamas savo silpnėjimą, jis ieško patarimų. Bet ne visais patarimais galima pasitikėti. Tik specialistų, kurie naudoja modernias mokslines priemones, patarimai vertintini.

Kadangi mūsų brangi Amerika yra mašinų šalis, tai čia ir sveikatą prižiūri mašinos. Gali būti gudriausias gydytojas, bet jeigu jis nevartoja diagnozei nustatyti modernių priemonių, jo diagnozės gali būti dažnai klaidingos.

Viena didžiausių Amerikos "sveikatos mašinerijų" yra Mayo Bros. Rochester, Minn., gydykla. Joje dirba net 460 gydytojų. Į ją žmogus atvykęs turi pąklusti nustatytai tvarkai ir išbūti joje nuo 3 iki 6 dienų. Tenai pravedami tyrimai, ir tada pacientui pasakoma, kokia yra jo sveikata. Vartojamos moderniškiausios tyrimams priemonės.

Ši įstaiga paremta ne pelnu, bet noru prailginti žmogaus gyvenimą. Per 40 metų šios klinikos išaugo į tokią milžinišką gydyklą, kad kas kelinti metai ją vis reikia praplėsti. Šiuo metu ten jau yra miestelis, kuris turi apie 35,000 gyventojų. Pažymėtina, kad apylinkėje jokios pramonės nėra — tik viešbučiai ir ligoninės.

Procedūra

Įvažiavus į tą garsų sveikatos centrą, ligonių niekur nesimato. Miestukas atrodo, kaip visi kiti Amerikoje. Tik vėliau galima patirti, kad ligoninės požeminiais keliais yra sujungtos su viešbučiais. Šiais keliais kursuoja ligoniai.

Visas ligonių priėmimas vyksta "masinės produkcijos" principu. Kitokius metodus vartojant, manau, negalima būtų per dieną priimti apie 1,000 ligonių. Juk reikia su kiekvienu praleisti gydytojams bent keliolika minučių.

Pacientai eina iš vieno kambario į kitą. Kiekviename kambaryje būna jau viskas paruošta. Daviniai eina vienas po kito.

Žmonės labai domisi savo sveikatos rezultatais. Pacientas, gavęs numerį, sėdi ir laukia, kol bus pašauktas. Šitaip jis eina nuo vieno daktaro pas kitą. O kai pereina visus skyrius, tai laukia galutinių išvadų. Pagaliau ir jas sužino.

Tie, kurių rezultatai geri, jaučiasi laimingi, nes tikisi dar pagyventi. Pacientai, kurių sveikata šlubuoja, turi laikytis gydytojų patarimų.

Mayo ligoninės išaugo ne dėl skelbimų. Jos pagarsėjo todėl, kad teikia kruopštų patarnavimą ir duoda teisingus patarimus. Jeigu pacientas neturi pinigų užsimokėti, jis vis tiek čia gauna pagalbą. Turtingieji užsimoka pagal savo išgales.

Šis sveikatos "fabrikas" kiekvieną dieną "pravaro" daugiau, negu 1,000 sveikatos ieškančių žmonių. Gydyklos daktarų tarpe dirba ir lietuvaitė daktarė Alvina Šabanienė.

—Dan Kuraitis

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj ukrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodyta laikas, darbo vieta arba ofisas, į kurį reikia kreiptis.

Pasitiki Vaidyla ir Biekša

WILKES-BARRE, Pa. — Sandaros seimas pareiškė pilniausią pasitikėjimą dabartiniam redaktoriui M. Vaidylai ir administratoriui Biekšai. Pastarasis išrinktas nauju ALTS sekretorium.

Tenka pastebėti, kad šiame seime opozicija buvo gana gerai susiorganizavusi. Pirmą seimo dieną atrodė, kad ji gali turėti atstovų daugumą. Tai tie patys žmonės, kurie kėlė nepasitenkinimą praeituose seimuose ir stengėsi pagrobti savaitraštį.

Pasirodo, kad opozicija, negalėdama gauti viso laikraščio, kitokiais būdais reikalavo bent dviejų puslapių. Buvęs Sandaros sekretorius buvo linkęs duoti jiems tuos du puslapius, bet pats Vaidyla griežtai pasipriešino. Kada klausimas buvo iškeltas seime, tai St. Gegužis pareiškė:

— Laikraščio redaktoriui skolinti kitiems du laikraščio puslapius, tai tas pats, kaip skolinti savo pačią. Amerikoje tokie dalykai nedaromi.

Tuo klausimas ir buvo išspręstas.

Seiman suvažiavo apie 60 sandariečių atstovų, opozicija turėjo tiktai 16. Pradžioje, kol dar nebuvo atvažiavę bostoniečiai ir kiti rytinių kolonijų atstovai, tai atrodė, kad opozicija sudarys daugumą, bet vėliau, kai suvažiavo daugiau senų veikėjų, tai "savo laikraščio" trokštantieji aprimo.

Seimo pabaigoje St. Gegužis privertė Vaidylą pasisveikinti su F. Motuzu. Jiedu sveikinosi, bet vienas kitam į akis nežiūrėjo, nes posėdžių metu abu gerokai buvo susikirtę.

—Korespondentas

Radijas

Ketvirtadienį, liepos 1 d., 6 val. vak., Budriko radijo valandoje iš radijo stoties WHFC, 1450 k., jūs girdėsite gražius duetus, naujas plokšteles ir puikų orkestrą; tarp daug tikrai geros lietuviškos muzikos bus labai mažai skelbimų.

J. B. Budriko Pranešėjas

Kompeticija yra pažangos veiksnys

— Jeigu norime pašalinti ūkio potvynius ir atoslūgius, tai biznio pagrindan turime padėti šviesų optimizmą, stiprią konkurenciją ir sveikus planus, — Bostone suvažiavusiems Amerikos garsinimų federacijos atstovams pareiškė Benson Ford, Ford Motor Co. viceprezidentas ir Lincoln — Mercury skyriaus menadžeris

Mr. Ford nurodė, kad automobilių pramonėje esanti konkurencija buvo ir yra naudinga visam kraštui.

— Jeigu mes norime augti dinamiškai, tai biznį pirmyn turi stumti pelnas. Turi būt kompeticija. Kompeticijos dvasia automobilių pramonėje bene bus daugiausia prisidėjusi prie pažangos Amerikos gamybos srityje; ji prisidėjo prie aukštesnio gyvenimo lygio, — tvirtina Mr. Ford. Jis pareiškė, kad planų paruošimas ilgiems metams ir nauji tyrinėjimai daug prisidėjo prie stabilizacijos. Fordo Co. rengiasi modernizuoti ir praplėsti savo gamybą. Nuo 1948 metų Ford Co. įdėjo daugiau negu bilijoną dolerių į naujas dirbtuves bei mašinas. —IRP

Kas skaito, rašo — [illegible]

BLUE ISLAND WHOLESALE, INC.

2354 BURR OAK, 127th and WESTERN AVE.

Free Parking For Our Customers

GRAND OPENING OF OUR NEW PLASTIC DEPT.

FREE TO THE FIRST FIFTY RETAIL MERCHANTS

(NO PURCHASE NECESSARY)

THIS WEEK ONLY

Two 20x20 Cannon Turkish Towels

During Friday 9:30 A.M. to 9 P.M. & Saturday 9:30 to 7 P.M.

DISTRIBUTORS OF

Toys - Games - Drugs - Sundries - Notions - Watches All Makes - Electric Appliances - Barber Supplies - School Supplies - Nylons

Wholesale Only - No Retail Sales

We cater to Churches, Organizations, Lodges, Veteran's Posts and Clubs

Open Sundays 10 a. m. to 4 p. m. for your convenience.

Kviečiame Susipažinti

Aplankykite mūsų naujai pertvarkytas ir sumodernintas patalpas nuo liepos mėn. 3 dienos iki liepos 31 dienos.

Mes pertvarkėme ir patobulinome įstaigos patalpas, kad būtų patogiau ir lengviau tvarkyti piniginius reikalus: padedant pinigus, imant paskolas ar kitus patarnavimus gaunant.

IŠMĖGINKITE SAVO LAIMĘ. Atsilankę tik į mūsų įstaigą galite laimėti $500.00 vertės Televizijos aparatą. Įeidami užsiregistruokite, kad galėtumėt dalyvauti laimėjime, kuris bus liepos 17 dieną 1 valandą po pietų.

Atidarę naujai taupomąją sąskaitą liepos 3 d. iki liepos 31 d. laikotarpyje gaus sekančias dovanas: pasidėję į taupomąją sąskaitą $25.00 ar daugiau gaus dovanų "Ball-point" plunksnakotį; pasidėję $200.00 ar daugiau gaus dovaną — metalinę dokumentams sudėti dėžę su 2 raktais, didumas: 11½ x 5½"; pasidėję $500.00 ar daugiau gaus dovaną "PARKER 21" plunksnakočio ir pieštuko setą.

Kiekvieno taupytojo indėlis yra apdraustas $10,000.00 Federal Savings & Loan Insurance Corporation. 3% dividendai yra išmokami du kart į metus: sausio 31 d. ir liepos 31 d.

CRANE SAVINGS

ANG LOAN ASSOCIATION

2555 W. 47th Street Chicago, Illinois LAfayette 3-1083

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 valandos dienos.

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių KORNŲ (nuospaudų) ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. jūsų apylinkės drugštoryje.

Pirmieji parduodame
Pirmieji aptarnaujame
Pirmieji dalis parūpiname
PER 20 METŲ

CHAPIN MOTOR SALES, INC.

666 GREEN BAY ROAD
WInnetka 6-1188
WINNETKA

Klauskite MR. DAVIS

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

EXPERT UPHOLSTERING

Free estimates
All work guaranteed
1614 W. 18th Place
MOnroe 6-4655

Švariai, sąžiningai ir nebrangiai
TAISAU BATUS
Justinas LEONAUSKAS
4625 S. Marshfield Ave.
LAfayette 3-1209
Neseniai persikėliau iš Bridgeporto,
3343 S. Morgan.

STOP AND SEE US

No waiting — One hour service

BRAKE LINING

BOND Linings for 20% longer life as low as $18.95. Drum cut $1.00 each.

Free adjusting and wheel packing.
1 YEAR GUARANTEED
22 years of dependable service
Open to 6:00 P. M.

ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison SPring 7-5959
Open Saturday.

LARRY FAUL OLDSMOBILE CO.

NEW AND USED GUARANTEED AUTOS

1026 Madison Street

OAK PARK, ILL.

OLDS ROCEKTS

OVER 50 TO CHOOSE FROM

'51's—from ..... $ 895.00
'52's—from $1395.00
'53's—from $1895.00

Also all other makes, years and models.

One owner cars. Best selections. Lowest prices. GMAC Terms.

MAY MOTORS

Chicago's oldest OLDS Dealer.

7406 So. Halsted Street

3241 So. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak. Sekmadieniais uždaryta.

Prekės geriausių Amerikos išdirbyščių. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais dalinais išmokėjimais.

Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambariams rakandus už $495.00, dykai atostogos į Miami Beach, Floridą. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę.

Perkant deimantinį žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpetą, air conditioning duodamos premijos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Veteranai į Don Varnas postą

1954 m. birželio 27 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko tremtinių Korėjos veteranų susirinkimas, į kurį atsilankė gausus būrys narių.

Atsilankė ir svečių iš Lietuvių Karių Draugijos "Ramovės". Tai gen. Plechavičius ir plk. Dabulevičius, kurie susirinkimą sveikino.

Susirinkimas balsų visuma nusprendė savo ateities kelią — įsijungti į Don Varnas postą.

Visi tremtiniai Korėjos veteranai, neatsilankę į susirinkimą, prašomi būtinai atsilankyti į ateinantį, kuris bus paskelbtas spaudoje bei asmeniškai bus išsiuntinėtos pašto atvirukės. Svarba yra didelė: norima įsijungti į Don Varno postą "in corpore", tuo pašalinus mūsų veteranų asimiliacijos grėsmę. Mūsų tikslas — veikti ateity vieningai ir pilna jėga.

Supratę ateinančio susirinkimo svarbą, praneškite visiems savo draugams veteranams ir patys būtinai atsilankykite.

Valdyba

Istorinė spaudos retenybė

Administracijoje yra užsilikę keli Sidabrinio NAUJIENŲ Jubiliejaus egzemplioriai, išleisti 1939 metų kovo 11 dieną. Tai milžiniškas dienraščio numeris, susidedąs iš 48 puslapių, pilnų įdomiausios lietuvius liečiančios istorinės medžiagos.

Išspausdintas L. Aliliūno straipsnis **Lietuviai Amerikoje,** J. P. Markaus **Atsiminimai,** K. Barono **25 metai su Naujienomis,** A. G. Kartano **Antrasis Transatlantinis skridimas,** J. J. Hertmanavičiaus **Ilgiausių metų,** A. Rulio **Amerikonas ar lietuvis** ir visa daugybė kitų straipsnių, liečiančių Amerikos ir Lietuvos kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą.

Kas pirmas užeis arba paprašys, tas pirmas ir gaus. Minėto numerio kaina **NAUJIENOSE** — $1.00. Siuntinio paruošimas ir persiuntimas paštu — 20 centų. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

Statybininkai skiria premijas

Lietuvių Statybos Bendrovė, švenčiant 50 metų spaudos atgavimo sukaktį norėdama prisidėti prie lietuviškos knygos išplatinimo, skelbia viešą rašinių konkursą, temomis:

1. Kaip atrodė mano tėvo namas Lietuvoje,
2. Kodėl noriu turėti nuosavus namus,
3. Kaip pačiam pasistatyti namus.

Konkurse gali dalyvauti kiekvienas asmuo, nežiūrint jo amžiaus. Rašinys gali būti parašytas mašinėle arba ranka. Jo ilgumas — vienas lapo puslapis. Kiekvienas gali rašyti visas tris temas, bet premiją gali gauti tik už vieną. Pasirašyti slapyvarde arba tikrąja pavarde. Kiekvienas rašinys turi po 3 premijas, kurios bus duodamos knygomis.

Konkurso pradžia 1954 m. liepos m. 1 d. ir baigiasi rugsėjo m. 1 .d

Komisiją sudaro: Antanas Gintneris, Vytautas Petrauskas ir Jurgis Janušaitis. Laimėtojai bus paskelbti spaudoje.

Rašinius siųsti: L. S. B. Standard Builders, Inc., 726 W. 18 Street, Chicago 16, Ill.

Kodėl taip vėlinasi?

LAISVOJI TRIBŪNA

Jau prieš mėnesį laiko įvyko skelbtasis Lietuvių Prekybos Rūmų konkursas, kodėl aš perku lietuviškose krautuvėse. Jame dalyvavo virš 200 žmonių. Paskui buvo sudaryta komisija tiems straipsniams įvertinti ir paskirti dovanoms. Dabar nieko nesigirdi. Konkurso dalyviai nekantrauja dėl rezultatų paskelbimo.

Keista, kad į komisiją buvo įtraukti du visai neprekybininkai, nors tai gal ne skaitytojų reikalas. Aš nesu priešininkas tų garbingų žmonių paskyrimui, bet manyčiau, kad tokie prekybininkai, kaip Balzekas, Budrikas, Kuraitis ir dešimtis kitų, galėjo teisingai, greitai ir patenkinamai konkurso rezultatus išspręsti ir viešai juos paskelbti.

J. Barsukas

Enjoy Yourself in Comfort at
JOE'S BAR
a reputation for the finest
American Italian Dishes
FISH ON FRIDAYS
4720 INDIANAPOLIS BLVD.
Phone East Chicago 3289

Ruošia įdomų koncertą

Birželis jau baigiasi. Atostogos čia pat. Visi pradeda gyventi jų dvasia ir vasarojimo nuotaikomis. Beveik visų įstaigų darbo tempas lėtėja. Tiktai Balfo Centro patalpose susispietęs Balfo Dešimties Metų Veiklos Paminėjimui Ruošti Komitetas dar dirba visu įtempimu. Baigiami tvarkyti nauji kartotekų sąrašai, ruošiami minėjimui garsinti plakatai, spausdinami Akademijos-Koncerto biletai ir t.t.

Minėjimas, kaip jau anksčiau buvo skelbta, įvyks š. m. spalio mėn. 17 dieną, Webster Hall salėje, New Yorke.

Koncertinei programai išpildyti yra pakviesti ir sutiko dalyvauti, daugelyje vietų koncertavę ir sužavėję lietuviškąją visuomenę meninininkai: ką tik iš Kolumbijos (Pietų Amerikos) atvykęs žymusis mūsų smuikininkas prof. Izidorius Vasyliūnas, solistės: Prudencija Bičkienė ir Stasė Daugelienė. Jos žavės New Yorko lietuviškąją visuomenę ne tik solo, bet ir nepamirštamais duetais. Meninininkams akompanuos muzikas Al. Mrozinskas. Šokiams gros Adomo Jezavito orkestras.

—Juozas Valakas.

:-x-:

Vasario 16 Gimnazijos 215 Rėmėjų būrelis, kuris rūpinasi mokinės Nijolės Teišerskaitės išlaikymu, gavo pranešimą, kad š. m. birželio 17 d. Heidelbergo Universiteto Klinikose, Vokietijoje, mirė Nijolės mamytė Stanislava Ivoškaitė - Teišerskienė, sulaukusi vos 41 m. amžiaus.

:-x-:

1000

Birželio mėn. 23 d. Brooklyne įvyko Centrinio šimtojo Balfo skyriaus narių metinis susirinkimas.

Po padarytos veikimo apžvalgos buvo išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo: kun. dr. Stasys Valiušaitis pirm., Ona Tercijonienė vicepirm., Petras Minkūnas iždin., Juozas Valakas propagandos reikalams nariu ir Antanas Sodaitis sekr. Į Kontrolės Komisiją išrinkta: Vladas Kulpavičius, adv. Vincas Sruoginis ir Stasys Vaškys.

Aptariant veiklos planus nutarta įsijungti į Balfo dešimtmečio minėjimo New Yorke ruošimo darbus, o svarbiausia iki Balfo dešimtmečio seimo, kuris įvyks lapkričio 26-27 d.d. Clevelande, suverbuoti į Balfo centrinį skyrių 1000 naujų narių.

Narių verbavimas jau pradėtas. Pirmieji nariais įstojo rašytoja Nelė Mazalaitė-Gabė, inž. Juozas Gabė ir rež. Jurgis Blekaitis.

Visi lietuviai, pritarią šąlpos darbams, yra kviečiami tapti Balfo nariais. Metinis nario mokestis yra tik vienas doleris.

Azijos pakilimas

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

ja religija, kuri, kaip Krikščionybė Europoje iki Konstantino Didžiojo laikų, yra prispausto, niekinamo ir išnaudojamo žmogaus viltis. Jeigu nepavyks komunizmo mito išsklaidyti, tai vargu, ar ramusis ir pasyvusis Budha, kuris per šimtmečius nuo savo sosto abejingai šypsodamasis stebėjo Azijos kontinente lobstantį baltąjį europietį, nenusijuoks piktu ir sarkastišku Lenino juoku.

S. K.

Šaunios Voidatų vestuvės

Birželio 26 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo sujungti neatmezgamu ryšiu jaunikaitis Richard Voidatas ir panelė Rūta Srubaitė, o vakare tos pačios parapijos salėje įvyko iškilminga vestuvių puota. Tiek bažnyčioj, tiek ir svetainėj dalyvavo šimtai jaunųjų giminių ir draugų.

Jaunasai yra ponų F. Voidatų sūnus. Tėvas yra plačiai žinomas biznierius, taip pat ir veiklus politikoj. Jaunoji yra duktė gerų tautiečių p. J. Sriubų. Iš profesijos Rūta yra registruota praktikuojanti slaugė, o Richardas yra gabus biznierius.

Jungtuvių metu darė gražų įspūdį bažnyčioje įvairūs papuošimai, atitinkama muzika ir visų dalyvių formalūs drabužiai. Pats jaunosios tėvelis J. Sriubas, nors ir rimtai užsimąstęs, įteikė savo vienintelę dukrelę į rankas asmens, kuriuo jis pasitikėjo, kad jųjų ateities gyvenimas bus pilnas meilės ir pasisekimo.

Vestuvių puotos metu buvo įdomi programa, vadovaujama p. M. Rudienės. Nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimų tarė jaunųjų tėveliai, kons. p. Daužvardis, A. Rudis, vienas iš svotų, o jaunieji Voidatai išreiškė nuoširdžią padėką visiems dalyviams. Prelatas Urba atkalbėjo puotos maldą.

J. Kr.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos ir Politikos Klubas rengia gegužine ateinantį sekmadienį, liepos 4 d., Leppos sode, 8200 Keane Ave. Bus įvairių pamarginimų. Taip pat alučio ir kitų gėrimų. Šeimininkės pagamins lietuvišku užkandžių. Šokiams gros Ben Pavio orkestras. Pradžia 11:00 val. ryto. Kviečia visus narius ir svečius gausiai atsilankyti ir linksmai praleisti dieną.

—Kamisija.

Cicero Našlių ir Našliukių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks penkt., liepos 2 d., 8 val. vak., Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave. Visi nariai-ės kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi turime prisirengti piknikui, kuris įvyks liepos 11 dieną Leppos darže.

—K. Kazlauskas, rašt.

PRANCIŠKUS NIPRIKAS
Tucson, Arizona, ilgus metus gyveno Bridgeporte.

Mirė 1954 m. birželio 27 d., 8:00 val., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Žagarės parap., Mikničių kaime.

Paliko nuliūdę: du sūnūs: Charles su šeima ir George; duktė Cecilija, žentas James Kalcic, sesuo Marijona Vitkus ir šeima; brolis Antanas ir šeima, pusseserė Paulina Danta ir šeima, ir kiti giminės, draugai bei pažįstamieji. Lietuvoje liko pusseserė Barbora Stonis ir šeima.

Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno Postui 271 ir Morgan McDermott Post Nr. 7, Tucson, Arizona.

Kūnas pašarvotas koplyčioje 3319 Lituanica Ave.

Šeštadienį, liepos 3 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į St. Gabriel parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Pranciškaus Niprikas giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sūnūs, Duktė, Žentas, Sesuo, Brolis, Pusseserė ir kiti Giminės.

Dėl informacijų šaukite: Tel.: REpublic 7-8600.

Make this vacation the loaf of your life!

Even play-days are pay-days when U. S. Savings Bonds are earning money for you.

The happiest vacation becomes more enjoyable when you know you're earning extra money every easygoing minute. It's a wonderful feeling—and it's yours with U. S. Savings Bonds. For Bonds earn interest every minute of every day.

Eight million working people just like yourself invest in U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan. The Bonds earn an average of 3% interest, compounded every six months—and they go on earning for as long as *19 years and 8 months.* Here's how Payroll Savings works:

Tell the people in your pay office how much you want to save each week. They'll put it aside *for* you. When enough money accumulates in your account, they buy a U. S. Series E Savings Bond and turn it right over to you.

Sign up now for the Payroll Savings Plan.

Choose your own savings goal

	If you want approximately		
	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save.....	$8.80	$18.75	$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save.....	$3.75	$7.50	$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save *any* sum you wish, from a couple of dollars a payday up to as much as you want. The important thing is, *start your Plan today!*

Your money makes money for you every minute with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Lietuviška Apdraudų Agentūra
• GYVYBĖS • LIGONINĖS • BALDŲ • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ IR VISOS KITOS APDRAUDOS.
Draudžiu pavienius asmenis ir biznio įstaigas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse. Finansuoju.
Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite.
JONAS KIRVAITIS
generalinis apdraudų brokeris
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-5671, rez. HE 4-4033
Darbo valandos: kasdien 9:30-4:00; be to, pirm. ir ketv. 6-9 vakarais.
Klijentų patogumui visas 24 valandas veikia telefoninis automatas.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
Property Management
Mortgage Loans
Sales
Notary Public
Investment
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Home Of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4130 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoj Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 — Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse zausime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

Rusas apie Lietuvos poeziją

SSSR rašytojų sąjungos laikraštis "Literaturnaja gazeta" Nr. 19 įsidėjo K. Zelinskio str. "Pastabos apie lietuvių poeziją" (Zametki o litovskoi poezii).

Savo straipsny K. Zelinski pirmiausia pasisako bendrai apie poeziją. Jis teigia, kad poezija pašaukta pavaizduoti žmonių jausmus ir mintis, pareikšti visuomenės lūkesčius ir nuotaikas. Esą į lanksčią visą apimančią lyriką, kai kuriais atsitikimais galima žvelgti kaip į barometrą, rodantį visuomenės emocinius ir idėjinius palinkimus. Jis sako, kad plačia prasme to žodžio dabar galima kalbėti apie lietuvių poeziją, jei norima pažinti kokiu laipsniu ji perduodanti tautos vidinius pergyvenimus, jos jausmus ir mintis, kai žmogaus sovietiniame gyvenime interesai pasidarė nepalyginamai didesni.

Girdi, vienas iš jaunesnių lietuvių poetų Vacis Reimeris teisingai sako vienose savo eilėse, kad nors visi savaip atpasakoja gyvenimo apysakas, bet sava esme tos apysakos viena kitai panašios, nors jose ir esama įvairumo.

Čia ir mes galėtume pritarti, nes sovietinio žmogaus gyvenimas turi eiti iš viršaus nustatyta linkme, tad pats sovietinio žmogaus gyvenimas vienas kitam panašus, tik vidiniai viešai nepareikštais savo pergyvenimais skirtumo esama. Deja, pavergtos Lietuvos poetai, nors ir kažkaip jie būtų gabūs, jautrūs, sakytume, intuicijos kupini, bet ir jie tų viešai nepareikštų sovietinio žmogaus pergyvenimų nepavaizduos, nes tai lygu jiems būti suimtais ir kalėjiman padėtais.

Taigi ir K. Zelinskio straipsnis mums tiek įdomus, kiek mes iš jo sužinome kaip kai kurie Lietuvos poetai prisitaikė sovietinio gyvenimo sąlygoms ir kaip jie, kaipo poetai, savo kūryba tose sąlygose pasireiškia.

K. Zelinski sako, kad galima kalbėti apie lietuvius poetus kaip turinčius bendrą veidą, savo rašymo būdą. Tokie pirmoj eilėj esą Antanas Venclova, Teofilis Tilvytis, kurie, girdi, plačiai žinomi Sovietų Sąjungoj. Esą galima taip pat kalbėti apie lietuvius poetus, kurie turi savus bendrus bruožus, savus bendrus palinkimus ir bendrai galima kalbėti kaip apie lietuvių dabartinę poeziją, kuri nusako apysakas apie gyvenimą ir kuriais keliais eina toji dailės jų kūryba.

K. Zelinski teigia, kad lietuvių poezija savo istorijos keliu ėjo palankiose sąlygose ir socialistinio realizmo metodus ji įsisavino. O tai todėl, kad lietuvių poezija turėjusi prieš akis tokį gerą pavyzdį kaip SSSR tautų, o svarbiausia rusų tautos sovietinę literatūrą. Majakovskio, M. Gorkio dėka lietuviai poetai įsisavino socialistinio realizmo metodus. Be to, esą, lietuvių poezija iš seno turi geras tradicijas, kaip štai Donelatis, Poška, Strazdas, Baranauskas ir tokių proletarinių rašytojų kaip J. Janonis, A. Regratis, A. Mažinskas ir kiti. Anot K. Zelinskio, Lietuvos buržuazija seniau apie tų poetų kūrybą nutylėdavo arba jų kūrybos prasmę iškraipydavo. Dabargi kas kita,—tos tradicijos padėjo lietuvių poezijai kilti.

Čia prašosi pastebėti, kad vargu dabar pavergtoje Lietuvoje taip plačiai ir tiek daug rašoma apie Donelaitį, Strazdą, Baranauską ir visus kitus, kiek apie juos buvo rašoma ir kalbama Lietuvos Nepriklausomybės metais. Jų raštai buvo nagrinėjami mokyklose ir jų kai kuriuos kūrinius mokiniai privalėjo atmintinai mokėti.

K. Zelinski sako, kad lietuvių poetai turėjo ir sunkumų, nes Lietuva buvo žymiai vėliau įjungta į sovietinį gyvenimą...

K. Zelinski ypatingai gėrisi A. Venclovos poezija. Girdi, šito vyro poezijoj jaučiamas ne tik koyose įgytas optimizmas, bet kartu jis įvairus sava tematika. Jis rašo plačiai apie visą ir ne vien apie Lietuvą, bet ir apie kitus kraštus, kur tik jam teko pabuvoti. Na ir... jo poezijoj visur pirmauja komunistų partija... Girdi, jis į partiją pasididžiuodamas kreipiasi, kuri ir pamokė ir ugdė tautos meilę. Komunistų partija esanti tautos atspara, tautos siela, meilė ir jėga... Taip apdainuojąs A. Venclova komunistus. Bet, K. Zelinski neiškenčia nepastebėjęs, kad kai kuriose savo eilėse A. Venclova nusikalsta poezijai ir jau perdaug žemiškais žodžiais pradeda kalbėti... K. Zelinskio supratimu, nedera taip rašyti...

Jei K. Zelinski pavaizduoja A. Venclovą kaip gerą partietį ir kovotoją už laisvę, tai apie T. Tilvytį kalbama, kaip apie tą, kuris savo poezija kovoja dėl taikos. Jis savo poezija rodo kuo esą pasaulio imperialistai niekšai, trokštantieji karo. Ir tos srities poezijoje T. Tilvytis esąs labai įvairus ir daug pasakąs. Čia greta jo atsistoja kitas poetas Vladas Mozuriūnas, kuris jau net spėjo savo eilėmis atsiliepti apie Indokinijos įvykius. Girdi, lietuviai poetai savo daugumoj rašą ne vien tik apie Maskvą, Ukrainą, Pabaltijį, bet jų poezija siekianti net imperialistinės Amerikos. Štai esą kokie dabar lietuvių poetų platūs horizontai, kiek jie turi erdvės...

K. Zelinski apie Baranausko "Anykščių šilelį" atsiliepia kaip apie vieną stebėtiną kūrinį, kupiną miškų garsais, miškų kvėpavimu ir gamtos susižavėjimu. Jis čia pastebi, kad T. Tilvytis kaip ir atsiliepdamas į tą kūrinį sukūrė savo "Anykščių šilelį" ir blogai padarė veik atpasakodamas, kad, kur seniau būta šilelio, dabar augą rugiai, veikią kolchozai ir bendrai krašto veidas pasikeitęs. Girdi, tuo T. Tilvytis norėjęs pasakyti, kad sapnas jau baigtas... Anot K. Zelinskio, T. Tilvytis būtų daug geriau padaręs, jei į poeziją būtų atsiliepęs taip pat poezija. Žodžiu, T. Tilvytis, dabodamas partinę liniją, persistengė... Net tas ruselis K. Zelinski, sužavėtas Baranausko kūriniu "Anykščių šilelis" nenorėtų, kad vietoje jo atsirastų kas per daug prozaiško, negyvenimiško. K. Zelinski T. Tilvyčiui pastebi, kad Majakovskis mokė, kad į poeziją reikia atsiliepti poezija... ir panašias klaidas darą ir kiti lietuviai poetai.

K. Zelinskio straipsny be čia sakytų suminėti dar šie nūdienės Lietuvos eiles rašą rašytojai: E. Meželaitis, Vladas Grybas, J. Maciavičius, Putinas, Korsakas, V. Sirius, Gira, nepamiršti ir mirusieji Salomėja Neris, Petras Cvirka ir kiti.

K. Zelinski, baigdamas trijų špaltų straipsnį, sako, kad nūdienė lietuvių poezija stovinti ant tikro kelio. Ji einanti drąsiai pasitikti kunkuliuojančio sovietinio gyvenimo. Bet, girdi, poezija ne tik reikalaujanti apjungti širdį su protu, bet kartu sugebėti skaityti gyvenimo raštiją, žmonių pergyvenimus kas ne visų sugebama pastebėti. Reikia išmokti atsipalaiduoti nuo ritorikos ir išmokti perduoti gyvojo sovietinio žmogaus nusiteikimus ir pavaizduoti jį kaipo komunizmo kūrėją ir čia esą reikia visa panaudoti, nes tai tokie sovietinės poezijos reikalavimai.

Patarimai sava esme teisingi, bet jei lietuvių poetai, visa tai tiesiogine prasme supratę, nūdienėj Lietuvoj pradėtų pavaizduoti sovietinio žmogaus visus kitus, net čekistų nepastebimus pergyvenimus, tai tokių poetų poezija būtų skaitoma ir žinoma tik sovietiniuose kalėjimuose, patys poetai vergijoje kentėtų... —J.Vlks.

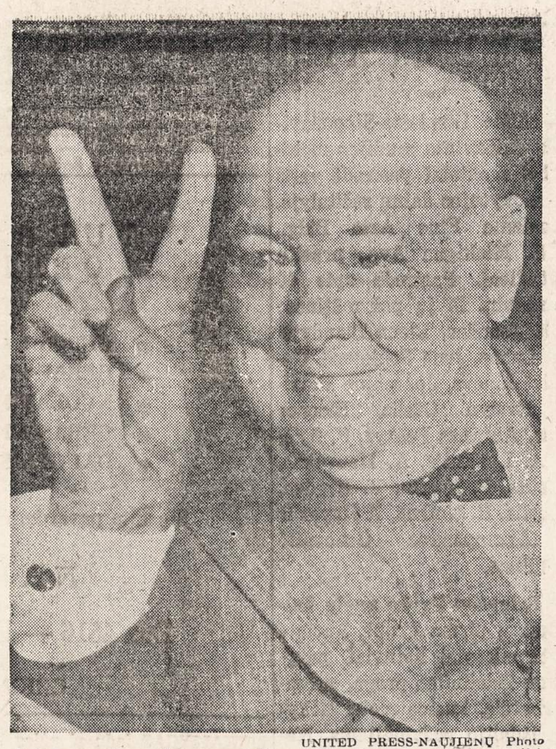

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Britų premieras Winstonas Churchillis dar vis mėgsta sveikinti publiką V (victory-pergalės) ženklu. Čia matome jį Washingtono aerodrome netrukus po jo atvykimo į JAV sostinę. Churchillis tuoj pat nuvažiavo tartis su prezidentu Eisenhoweriu ir Valstybės sekretoriumi Dulles.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

Tik "Naujienos" rašo tiesa—neša laimę mokslą, šviesa.

DIDŽIAUSIAS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PASIRINKIMAS!

Laiku užsakėme ir jau gavome nepaprastai didelius kiekius naujausios mados vasarinių vyriškų drabužių.

Turime drabužių puikiausios medžiagos, įvairiausių spalvų, visokių išmierų ir vėliausių madų. Pas mus galite gauti eilučių, paltų, lietsargių, skrybėlių, batų, kojinių, marškinių, kelnių ir kitų reikmenų.

KALBAME LIETUVIŠKAI.

Kas negali visko iš karto užmokėt, duodame išmokėjimams.

Pirma negu pirksite vasarinius drabužius, užeikite pas mus, pasižiūrėkite ir pasiteiraukite.

H. SEIGAN

4622 So. Ashland Ave. Tel.: YArds 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

Krautuvė atdara kasdien, o sekmad. nuo 10 val. ryto iki 2:30 po pietų.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,600,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $44,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir tolire gystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

C. L. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: kasdien 6-8 val. vak., šešt. 11-1 ir kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekm.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktad. 7 P. M. iki 8:30 P. M., kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Žudėsi bijodami vykti į rojų

Ukrainietis DP, kuriam grėsė deportacija dėl neteisingo savo pilietybės nurodymo, čia imigracijos įstaigoje aiškino, kaip daugelis tremtinių Vokietijoje žudėsi, bijodami, kad juos neišgabentų per prievartą į Sovietų Sąjungą.

Tas ukrainietis yra 50 m. amžiaus Petro Wolkowec, čia dirbąs darbininku Milwaukee Rd. geležinkelio linijoje. Dabar imigracijos bei natūralizacijos įstaiga turės išspręsti, ar nėra jis deportuotinas į savo kilmės vietą, nes jis, anuomet bijodamas grįžti į savo gimtąją Ukrainą, valdomą bolševikų, nuslėpė savo pilietybę ir pasisakė, jog esąs Lenkijos pilietis, gimęs Lenkijai priklausiusioje Ukrainos dalyje. Wolkowec su ašaromis akyse aiškinosi imigracijos įstaigoje, jog jis pilietybės pareiškimą pakeitęs 3 metai prieš emigruodamas į JAV, patartas amerikietinės DP stovyklos vadovybės Regensburge, V. Vokietijoje.

Jo bylos liudininkė Mrs. L. Ivanenko, 9314 Woodlawn, pareiškė, jog Mannheimo stovykloj Vokietijoj, kur ji buvusi, 1945 m. buvę išgelbėta apie 2,000 DP gyvybių, kai vienas JAV kariuomenės karininkas pataręs jiems neprisipažinti Rusijos pilietybės ir tuo būdu išvengti išvežimo į Sovietų Sąjungą.

Pertraukė mirties tyrinėjimą

Jaunuolio milijonų paveldėtojo Montgomery Ward Thorne paslaptingos mirties liudininkų apklausinėjimas laikinai pertrauktas iki ateinančio antradienio. Tuo metu tikimasi turėti galutinus laboratorijos duomenis, taip pat galėsianti liudyti ir žuvusiojo motina.

Ligšioliniuose liudytojų parodymuose būta priešingumų. Iš jų nieko aiškaus neiškilo dėl Thorne mirties priežasties. Jeigu vėliau paaiškės, kad jis mirė natūralia mirtimi, tai byla tuo ir baigsis. Tik tęsis bylinėjimasis dėl Thorne palikimo, kuriam jo sudaryti du įvairūs testamentai.

Iš liudininkų kai kurie teigė, kad žuvusiojo motina sūnui net skatiko gailėjusi, tačiau kiti davė ir priešingų parodymų. Thorne sužadėtinės motina Mrs. A. Ragen aiškino, jog Thorne buvęs labai pamilęs jos dukterį. Motina buvusi priešinga sūnaus santykiams su Miss Ragen. Mrs. Ragen liudijo, kad Thorne reiškęs baimę, jog jis galįs būti nunuodytas, įdedant nuodų į sriubą.

Įnešė kalėjiman revolverį nusikaltėliui

Mrs. Marcus, 24 m., 3533 Madison, prisipažino įnešusi į kalėjimą savo sužadėtiniui nusikaltėliui revolverį, su kuriuo jis ir jo draugas paskui pabėgo iš kalėjimo, nugalėję du aps. viršininko pavaduotojus ir teismo antstolį. A. Amedeo paėmė iš jos rankinuko revolverį, kai juodu, vizito metu susitikę, kalėjime apsikabino pasibučiuoti, ir su savo draugu, taip pat laukiančiu teismo už plėšimus, iššokę iš pirmo aukšto pro langą, sėdo į pasivogtą automobilį ir paspruko.

Mrs. Marcus sutiko visa tai papasakoti valstybės gynėjui Gutknecht, kai to paprašė Amedeo išsiskyrusioji žmona L. Valentino, 23 m., naktinių klubų dainininkė. Amedeo vizito metu kelis kartus prašęs atnešti jam revolverį.

Mrs. Marcus prisipažino davusi $5 antstoliui Peterson, kuris netrukus dėl to buvo atleistas iš pareigų.

Atsistatydino poezijos sąjungos vadovė

Mrs. Ellen Borden Stevenson, išsiskyrusi buv. demokratų partijos kandidato į JAV prezidentus A. Stevenson žmona, atsistatydino iš pirmininkės Modern Poetry Assn., kuri čia leidžia poezijos žurnalą "Poetry Magazine".

Šis žurnalas leidžiamas vad. Art Center, Mrs. Stevenson namuose, 1020 Lake Shore.

Žurnalo redaktorius Karl Shapiro sako, jog organizacija planuojanti išplėsti savo narių skaičių, įtraukiant daugiau smulkių įnašininkų; taip pat esą ir kitokių lėšų telkimo planų.

Mrs. Stevenson, kuri atsistatydinusi savo advokato patariama, sako, jog organizacija turėtų leisti kitą laikraštį savo darbui tęsti. Manoma, kad žurnalas patekęs į finansinius sunkumus. Mrs. Stevenson sakosi ir toliau teiksianti paramą sąjungai.

Balfo aukų skirstymas vasaros vaikų stovyklom

Praėjusiais metais lietuvių vaikučiams Vokietijoje buvo surengta bendros stovyklos. Likusiųjų Vokietijoje lietuvių pabėgėlių tarpe yra tik dvi didelės grupės tikybos atžvilgiu: katalikų ir protestonų. Jų vieni ir kiti nori, kad vaikučiai būtų auklėjami savos religijos dvasioje ir stovyklose būtų savų dvasiškių priežiūroje. Šiais metais jie pareiškė, kad norėtų vaikams stovyklos atskirai rengti. Skyrium stovyklą dar rengia skautai, ką jie yra darę ir praeityje. Šis vasaros vaikų stovyklų rengimo ir pravedimo susiskaldymas įvyko be mano, kaip Balfo atstovo, žinios ir šį faktą noriu visuomenei konstatuoti.

Susitikęs su Balfo pirmininku prof. kan. Dr. J. B. Končium, kuris dabar yra Europoje, vaikų stovyklavimo reikalą jam išdėsčiau. Nutarėme, kad visos Balfo aukos vasaros vaikų stovykloms bus dalinamos visoms stovykloms be skirtumo ar katalikų, ar protestonų ar skautų **griežtai proporcingai vaikučių skaičiui.** (Kurioje stovykloje vaikų bus daugiau, tie gaus daugiau pašalpos, stovyklos su mažiau vaikų, atitinkamai mažiau),

Balfo organizacija, pagal jos pirmininko jau seniai padarytą griežtą patvarkymą, kaip praeity, taip ir dabar jokių diskriminacijų dėl tikybos nedaro. Todėl bereikalo kai kas ar tai, gal, bloga valia ar neįsigilinę mėgina drumsti ir kelti spaudoj nerimtus klausimus dėl aukų išdalinimo lietuvių vaikučiams vasaros stovyklose.

Pabrėžiu faktą, kad praėjusių metų vasaros vaikų stovyklos, kuriose lankiausi, darė labai gražaus įspūdžio auklėjimo ir sveikatos požiūriais ir džiaugiuosi, kad ir šiais metais Amerikos lietuvių visuomenė siunčia per Balfą aukų taip reikalingų mūsų vaikučių pagalbai.

—I. Rugienius,
Balfo Įgal. Vokietijoje.

TRUMPAI

— **Alice Stephens-Steponavičienės dainavimo studijos mokinės bei mokiniai** pasirodė verti savo mokytojos dainų rečitalyje, įvykusiame Fine Arts Bldg., 410 S. Michigan Ave., praeitą penktadienį. Pasirodė apie 40 dainininkių. Iš jų pažymėtinos: Nijolė Jonušas, Elena Blandytė, Rūta Lukas, Jonė Bobinienė, Genovaitė Mačys, Josephine Putrimas, Evelyn Oželis, Eleonor Mellas, Antanas Peškys, F. Žulėnas, A. Lankutis, A. Maurukas, D. Estka, P. Kwain, V. Bogden, T. Papsis, R. Šimkus, J. Hayes ir kt. Akompanavo Genovaitė Aleksiūnas.

— **Brighton Parko anglų kalbos kursų** pirma grupė, kurioje yra beveik visi lietuviai, pažymėjimų išdalinimo proga, surengė arbatėlę, kurios metų mokytojas išdalijo pažymėjimus. Nesunaudotus arbatėlės reikalams surinktus pinigus ($8) perdavė Vasario 16 Gimnazijai.

—**Ant. ir Ona Viliai,** turį verslą Slocum Lake, Ill., netrukus žada vykti į Tampą, Fla. Jie ten mano apsigyventi, nes turi nusipirkę nuosavybę "lietuviškoj kolonijoj" Tampos priemiestyje. (m).

— **Studentai, Vytautas Kavolis, Algimantas Kėželis ir Julius Šmulkštys** kalbės šiandien, liepos 1 d., 7 v. v., per Margučio radiją studentams aktualiais klausimais.

— **Domininkas Matas,** turėjęs netoli Chicagos ūkį, apsigyveno Oak Forest, Ill. (Ward 51). Jis kilęs iš Deveiklaukių, Papilės parapijos.

— **Dr. M. ir S. Budriai** padovanojo skautų stovyklai skautų sanitarijos reikmenų komplektą. Liepos mėn. 4 d. P. Basčio vasarvietėje įvyks skautų stovyklos atidarymas. Skautai kviečia tėvus ir visą visuomenę gausiai dalyvauti.

— **Juzė Gorinienė - Kirlytė** po sunkios operacijos guli Presbyterian Hospital, 1753 W. Congress St., antram aukšte, 228 kambarys. Namų tel. FRontier 6-6192.

* * *

— **Adv. V. Požėlos** 75 m. amžiaus sukaktis buvo Australijoj lietuvių visuomenės iškilmingai paminėta. Taip pat ten paminėta ir architekto **V. Žemkalnio** 60 m. amžiaus sukaktis. Abu jubiliatai pagerbti už nuopelnus tautai.

— **Dr. J. Balio veikalas** apie lietuvių pasakojamąsias dainas anglų kalba (Lithuanian Narrative Folkssongs) spausdinamas.

— **Vytautas Rastas** baigė studijas veterinarijos daktaro laipsniu Philadelphijos universitete. Šis tremtinys studijas pradėjo Hannovery, V. Vokietijoj.

— **Lietuvių rašytojų** Australijoje gyvena Pulgis Andriušis, Kazokas, A. Gricius, J. Švabaitė-Gylienė.

— **D. Nasvytytė - Gabrijolovičienė** turi Melbourne (Australijoje) išraiškos šokio studiją ir savo nuolatinį kolektyvą.

— **Pranešu** gerbiamų klijentų dėmesiui, kad nuo š. m. liepos 2 d. išvažiuoju atostogom ir grįšiu liepos 19 d.

Atostogų metu kontora dirbs normalias darbo valandas.

J. KIRVAITIS
generalinis apdraudos brokeris
5900 S. Ashland Ave. HE 4-4033

PARAKEETS
and
SINGING CANARIES

- TROPICAL FISH
- WHITE MICE
- HAMSTERS

MOST MODERN IN CITY
ALL PET SUPPLIES

8703 Cottage Grove
STewart 3-9000

Skaitykite "N-nas"

Dainininkės
KUBILIENĖS
Radio Programa
Iš Stoties WOPA, 1490 kil.
SEKMADIENĮ 10 val. ryto
Visais reikalais prašom kreiptis
į programos vedėją adresu:
Ona B. Kubilius
158 EAST ONTARIO ST.
CHICAGO 11, ILL.
Telef.: MO 4-2000

IT'S HERE!
CROWN
"SPACE SAVER 30"
30" GAS RANGE
with
KING SIZE OVEN

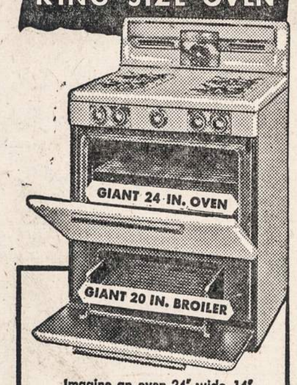

Imagine an oven 24" wide, 14" high and 18" deep—easily accommodates 6 pies; 8 cakes; 12 loaves of bread. With all this capacity range takes only 30" wide floor space.

All deluxe equipment including electric lamp, electric clock and chime timer, four center-simmer fuel saving top burners, 3 inches of insulation around oven, slide-out drawer type broiler, oven heat control.

SOLTIS
HOME APPLIANCES
& FURNITURE
2647 West 51st Street
HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND
THURSDAY EVENINGS

BE OUR GUEST...
FOR 7 Heavenly
AIR CONDITIONED
DAYS and NIGHTS
—with Chrysler Airtemp!

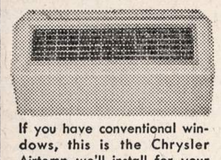

If you have conventional windows, this is the Chrysler Airtemp we'll install for your free trial.

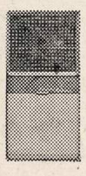

If you have casement windows, this is the Chrysler Airtemp we can quickly install *inside* without removing glass or cutting frame.

Come in and see us *AT ONCE* and we will install a new Chrysler Airtemp Room Air Conditioner in your home—absolutely without charge! Enjoy the cool, healthful comfort of air conditioned living at its best for 7 heavenly days and nights. At end of trial, you can keep your POWER-FULL Chrysler Airtemp (as we think you'll want to!) or call us to pick it up. But we can offer this free trial for a limited time only—stop in right away!

TRAFICANTE BROS.
2301 WEST TAYLOR STREET — TAylor 9-9100
759 SO. CALIFORNIA AVENUE — SAcramento 2-0301
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE
OPERATORIAI

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS
Box 4516 — 1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS indų plovėjas ir virtuvės darbininkės, dirbti lietuviškoje valgykloje. Kreipkitės 3206 S. Halsted Street.

Garsinkitės "N-nose"

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

SHORT OF NURSES
Hospital in Beautiful Kentucky Town
Has Attractive Vacancies for
R. N's FOR GENERAL DUTY

- GOOD WORKING CONDITIONS
- PLEASANT ASSOCIATES
- BLUE CROSS

Write, Phone or Wire:

HARLAN HOSPITAL
209 EAST MOUND STREET
HARLAN, KENTUCKY

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGAS bartenderis ir indų plovėjas, vyras arba moteris. Geras mokestis. 2140 So. Halsted Street.

REIKIA moters prižiūrėti invalidui. Nakčiai gali pasilikti arba eiti namo. Teirautis GR 6-0979

NORINTIEMS ATLANKYTI SKAUTŲ IR SKAUČIŲ STOVYKLAS

Stovyklaujama P. Basčio vasarvietėje, adr. Lakeside Resort on Pewaukee Lake, Pewaukee, Wis. (Boy Scouts Camp). Stovyklos bus iki liepos 17 d.

Automobiliais važiuoti iš Chicagos 41 keliu iki Wisconsin 100 kelio. Pasukti į kairę ir važiuoti iki Wisc. 16 kelio. Pasukti į kairę ir važiuoti per Pewaukee. Už trijų mylių pasukti į kairę K. E. kelių kryžkelėje. Nuo čia į stovyklą 1 mylia (sekti ženklus "Į stovyklą"). Bendras atst. 110 mylių.

Greyhound busai išeina iš Clark ir Randolf stoties 8:30 val. (Chicagos laiku), važiuoja per Milwaukee ir į Pewaukee atvažiuoja 12:08 val. Iš čia pėsčiom ar su taksiu 4 mylios.

Norintiems praleisti savaitgalį: vasarvietės hotelyje dviejų lovų kambarys $7—10.00 parai, pavažiavus link Pewaukee atskiruose nameliuose (cabin) kambarys su viena lova $3.00. Maisto kainos vasarvietės restorane nei kiek nesiskiria nuo Chicagos valgyklų, bet skautai mielai vaišina svečius savo virtuvės gaminiais.

Svečiai stovyklose laukiami tik savaitgaliais.

Skautų-čių Tėvų Komitetas maloniai prašo visų tėvų važiuojančių į stovyklas savo automobiliais ir turinčių laisvų vietų pavežėti ir kitus tėvus, neturinčius savo automobilių. Yra labai daug norinčių atlankyti savo vaikus ir pamatyti stovyklavimą. Prašome visus. kurie turi laisvų vietų automobilyje ir tuos, kurie nori jomis pasinaudoti ir aplankyti stovyklas, registruotis pas mus žemiau nurodytais telefonais, tarpininkausime. Brighton Parko rajono — FRontier 6-1914 nuo 7 val. vak., Bridgeporto — FRontier 6-2670 nuo 12—3 val. p. p., Cicero — OLimpic 2-3864 nuo 6 val. v., Marquette Parko — Prospect 6-9001 nuo 7 val. vak. **Skautų Tėvų Komitetas**

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

3 DALINAI furnišiuoti, apšildomi katedžiai. Gali būti išnuomoti ištisiems metams arba tiktai vasarą savaitemis, arti Lake Michigan, 135 mylios nuo Chicagos.
Mrs. S. Kazin, 10840 S. Vernon Ave.
WAterfall 8-1247

IŠNUOMOJAMAS vienas furnišiuotas kambarys merginai ar vedusių porai.
Šaukite YArds 7-0497

GARAŽAS IR KAMBARYS išnuomojami. 1643 W. Garfield Blvd.

IŠNUOMOJAMI kambariai Beverly Shores, Ind. Pačiam lietuvių centre. Netoli NIDOS, šalia Vilos Balta. Geltonas švarus namas. $15 savaitei.
Kreipkitės pas savininkę
Mrs. Anna Ažukas

IŠNUOMOJAMI 4 furnišiuoti kambariai su visais patogumais. Pageidaujama tvarkingos šeimos. 5820-24 So. Rutherford Ave. POrtsmouth 7-5138.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA groserně ir mėsos krautuvė su gražiu 4 kambarių butu. Gerai veikiantis biznis. Nuoma $60.
VIrginia 7-1664

PARDUODAMA dėl ligos taverna. Gerai einantis biznis. Bargenas. Šaukite TOwnhall 3-9549.

PARDUODAMA batų taisymo dirbtuvė. Visi beveik nauji Landis įrankiai. 619 W. 18th St. Namų adresas 1934 Canalport Ave. CAnal 6-4979.

TAVERNA — degtinė, alus. Modernūs gyvenimui kambariai. Viskas už $15,000. Lengvos išmokėjimo sąlygos, ar mainoma į nuosavybę Chicagoje. C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wis.

PARDUODAMA groserně ir mėsos krautuvė. Kambariai užpakalyje krautuvės. Modernūs įrengimai. Daugelis prekių. Parduodama dėl mirties šeimoje. Paaukosime. 3225 S. Lituanica Ave. YArds 7-6009.

DELIKATESAI ir groserně. Modernūs įrengimai, švarios prekės. 4 kambarių apšildomas butas užkapalyje. Nuoma $90 mėnesiui. Pajamos $40,000. Pilna kaina $5,500; įmokėti $3,000, likusius išmokėjimais. Savininkas.
3700 So. Wolcott. VIrginia 7-2463.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė. Seniai įsteigtas biznis. Daro $1,500 apyvartos į savaitę. 5 kambarių butas. Kaina $6,500. 1855 West 63rd St.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

TAISAU stogus, kaminus, darau visoki plytų ir cemento darbą. Darbas atliekamas sąžiningai, prieinama kaina. Šaukite po 6 val. vakare JOE, POrtsmouth 7-6663. 4035 W. 69th St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

LIETUVIŲ PAMĖGTAM
Marquette Parke parduodamas dailus mūrinis namas. 3 butai po 5 kambarius ir 3 kamb. butas su baldais rūsyj. Centralinis šildymas. 3 šaldytuvai ir kt. $34,500.
Marquette Parke arti krautuvių ir gero susisiekimo parduodamas mūrinis 5 kambarių bungalow. Rūsyje įrengtas dar 4 kambarių butas, kuris neša $50 nuomos per mėnesį. Automatinis šildymas. Dvigubas garažas. Visa kaina tik $16,500. Geresnio pirkinio nesulauksit! Pamatymas nieko nekainuoja—tik paskambinkit man!
P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

DU BLOKAI ežero pakraščio, 165 mylios nuo Chicagos, 40 akrų farma. 8 kambarių moderniškas namas, didelė barnė, vištininkas. Parduodama dėl senatvės.
Arti New Buffalo 12 akrų žemės, pusė miško; 4 kambarių moderniškas namas. Prie gero kelio. Mainys.
4 akrai žemės, 6 kambarių moderniški namai. Po visu namu rūsys. Arti US 12 kelio. South Shore busas pravažiuoja kas valandą.
NICK DUDIAK
Route 2, Box 12,
New Buffalo, Mich.
Lakeside 4134
Pasukite dešinėn nuo US 12 kelio prie J's Cafe prieš Union Pier, antras namas pervažiavus bėgius dešinėje.

3723 WEST 82nd PLACE
7 kambarių rezidencija su pilnu beismontu. Alyva karšto oro šiluma. 2 mašinų medinis garažas. Sklypas 75x125 ir 50 pėdų tuščias sklypas. Kaine $10,500.
6813 SO. 78th AVENUE
Bridge Gardens, Argo, Ill. 5 kambarių mūrinis moderniškas namas. Gazu karštu vandeniu apšildomas, 1½ metų senumo; 2 karų garažas iš šono įvažiuojamas. Lotas 60x160. Parduodamas už $13,500.
G. WASLO
911 W. 59th St. WEntworth 6-4837

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAŠLĖ parduoda greitai mūrinį 2-jų aukštų namą, 3-4-6 kambariai. Garo stokeriu apšildymas, 2 automobilių garažas. Arti 79-tos ir Emerald Ave. Bažnyčios ir mokyklos. Apžiūrėti susitarus šeštadienį, sekmadienį. Tuoj galima užimti. Įkainuotas $16,000. Skambinkite Cicero, TOwnhall 3-3586

PARDAVIMUI 6 kambarių mūrinis katedžius. Pilno dydžio pastogė. Po visu namu beismontas. Alyva furnasu šildomas, 2 karų garažas.
Tel.: CHesapeake 3-1271

PARDUODAMAS bungalow, kampas 69th ir Campbell Ave. 4 dideli miegamieji, čerpių sienos, poilsio kambarys beismonte. Insuliuotas ir dekoruotas. Suinteresuoti pirkėjai skambinkite susitarimui HEmlock 4-6753.

WESTMONT—4 kambarių katedžius, gazo šildomas, garažas; yra vaisinių medžių. $8,900; įmokėti $3,000. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162 arba LAwndale 1-7038.

PARDAVIMUI
Įvairių daiktų krautuvė: mokyklos reikmenys, žaislai ir t.t. Skersai gatvės nuo mokyklos. 3 apšildomi kambariai užpakalyje. Bendros pajamos $25,000. Kaina $3,500 plus taksai.
2615 WEST 43rd STREET

2 AUKŠTU mūrinis. Pirmame aukšte įvairių daiktų krautuvė su 3 kambariais užpakalyje. Gerai įsteigtas biznis. Antrame aukšte 5 kambariai su uždarais saulėtais porčiais, venecinės užuolaidos, kabinetinė virtuvė, stokeris, karšto vandens šiluma, 2 mašinų mūrinis garažas, "hanging sewer and sunpump" beismonte. Pajamų $210 į mėnesį. Turi parduoti šią savaitę.
2615 WEST 43rd STREET

Join the
GROUND
OBSERVER
CORPS
CALL CIVIL DEFENSE